

Minister Finansów

Informacja o realizacji ustawy o grach i zakładach wzajemnych w 2006 roku

www.mf.gov.pl

Warszawa 2007

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
1.1. STAN PRAWNY	3
1.2. LIMITY LOKALIZACYJNE	4
1.3. STOPIEŃ WYKORZYSTANIA LIMITÓW W PODZIALE NA RODZAJE OŚRODKÓW GIER.....	5
1.4. POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE W SPRAWIE UDZIELANIA ZEZWOLEŃ NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH	5
1.4.1. INFORMACJA O UDZIELONYCH W 2006 ROKU ZEZWOLENIACH NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GIER LOSOWYCH, ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH I GIER NA AUTOMATACH	5
1.4.2. INFORMACJA O UDZIELONYCH W 2006 ROKU ZEZWOLENIACH NA PRZEPROWADZENIE LOTERII PROMOCYJNYCH, LOTERII FANTOWYCH, LOTERII AUDIOTEKSOwych ORAZ GRY BINGO FANTOWE	6
1.4.3. INFORMACJA O DECYZJACH ODMOWNYCH MINISTRA FINANSÓW W SPRAWIE UDZIELANIA ZEZWOLEŃ NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH W 2006 ROKU.....	6
1.4.4. INFORMACJA O DECYZJACH MINISTRA FINANSÓW COFAJĄCYCH ZEZWOLENIE NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH WYDANYCH W 2006 ROKU.....	7
1.4.5. INFORMACJA DOTYCZĄCA SPRAW TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDAMI ADMINISTRACYJNYMI.	7
1.4.6. INFORMACJA O UDZIELONYCH W 2006 ROKU PRZEZ DYREKTORÓW IZB SKARBOWYCH ZEZWOLENIACH NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GIER NA AUTOMATACH O NISKICH WYGRANYCH.....	7
2. ANALIZA EKONOMICZNA PODMIOTÓW RYNKU GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH.....	9
2.1. WIELKOŚĆ ORAZ STRUKTURA PRZYCHODÓW	10
2.2. WYGRANE W GRACH I ZAKŁADACH WZAJEMNYCH	18
2.3. SYTUACJA FINANSOWO – EKONOMICZNA PODMIOTÓW RYNKU GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH.....	19
2.3.1. SYTUACJA MAJĄTKOWA ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA MAJĄTKU PODMIOTÓW.....	19
2.3.2. KAPITAŁY WŁASNE PODMIOTÓW.....	24
2.3.3. RENTOWNOŚĆ SPRZEDAŻY GIER I ZAKŁADÓW WZAJEMNYCH.....	25
3. PODATEK OD GIER, OPŁATY I DOPLĄTY W GRACH STANOWIĄCYCH MONOPOL PAŃSTWA	28
3.1. PODATEK OD GIER.....	28
3.2. WPŁYWY Z OPŁAT ZA ZEZWOLENIA, EGZAMINY I ŚWIADECTWA ZAWODOWE W 2006 ROKU.....	32
3.3. DOPLĄTY DO STAWEK, CEN LOSÓW I INNYCH DOWODÓW UDZIAŁU W GRACH	33
4. NADZÓR I KONTROLA DZIAŁALNOŚCI OKREŚLONEJ USTAWĄ.....	33
5. REJESTRACJA, EGZAMINY, ŚWIADECTWA ZAWODOWE	41
5.1. REJESTRACJA AUTOMATÓW I URZĄDZEŃ DO GIER.....	41
5.2. EGZAMINY I ŚWIADECTWA ZAWODOWE.....	43

1. Wstęp

1.1. Stan prawny

Urządzanie i prowadzenie działalności w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych, gier na automatach i gier na automatach o niskich wygranych dozwolone jest wyłącznie na zasadach określonych w ustawie z 29 lipca 1992 roku *o grach i zakładach wzajemnych*¹, zwanej dalej „ustawą” oraz na podstawie przepisów wykonawczych do tej ustawy.

Ustawa zawiera enumeratywnie określony katalog gier i zakładów wzajemnych oraz ich definicje. Minister Finansów został ponadto uprawniony do rozstrzygania, czy gra lub zakład nie wymieniony w ustawowo określonym katalogu jest grą lub zakładem wzajemnym.

Ustawa określa formy organizacyjno-prawne podmiotów prowadzących gry i zakłady wzajemne, i tak:

- 1) prowadzenie działalności w zakresie gier liczbowych, loterii pieniężnych, wideoloterii i gry telebingo stanowi monopol Państwa, wykonywany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, który w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, w tym celu tworzy jednoosobowe spółki Skarbu Państwa. Ww. Spółki, mimo stworzonych prawnych możliwości, nie rozpoczęły działalności we wszystkich nowych segmentach rynku tj. w zakresie wideoloterii i gry telebingo; w roku 2006, tak jak w latach poprzednich, prowadzone były wyłącznie loterie pieniężne i gry liczbowe,
- 2) działalność w zakresie gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości, gry bingo pieniężne, zakładów wzajemnych, gier na automatach oraz gier na automatach o niskich wygranych, może być prowadzona wyłącznie w formie spółki akcyjnej lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, mającej siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Akcjonariuszami (udziałowcami) spółek prowadzących ww. działalność mogą być osoby prawne lub spółki nie mające osobowości prawnej, których siedziba znajduje się na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- 3) loterie fantowe, gry bingo fantowe, loterie promocyjne i loterie audiotekstowe mogą być urządzone przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej na podstawie udzielonego zezwolenia. Stosownie do przepisów ustawy dochód z loterii fantowej i gry bingo fantowe przeznaczony jest w całości na realizację określonych w zezwoleniu i regulaminie gry celów społecznie użytecznych, a w szczególności dobroczynnych.

Zgodnie z ustawą:

- 1) gry cylindryczne, gry w karty, gry w kości, gry na automatach oraz gry bingo pieniężne mogą być urządzone wyłącznie w ośrodkach gier, w tym:
 - gry cylindryczne, gry w karty i gry w kości – w kasynie gry,
 - gry na automatach – w kasynie gry lub salonie gier na automatach,
 - gry bingo pieniężne – w salonie gry bingo pieniężne,
- 2) gry na automatach o niskich wygranych – mogą być urządzone wyłącznie w punktach gier na automatach o niskich wygranych,
- 3) zakłady wzajemne mogą być przyjmowane wyłącznie w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych.

¹ Dz.U. z 2004 r., Nr 4, poz.27, z późn. zm.

Działalność w zakresie gier i zakładów wzajemnych podlega ścisłej reglamentacji ze strony Państwa. Podstawowym instrumentem tej reglamentacji jest wydawanie zezwoleń na prowadzenie działalności w tym zakresie i zatwierdzanie regulaminów gier, jak również ustawowe określenie limitów lokalizacyjnych ośrodków gier – tj. kasyn gry, salonów gier na automatach i salonów gry bingo pieniężne.

Jednocześnie należy wskazać, że na podstawie zawartych w ustawie upoważnień zostały wydane następujące akty wykonawcze:

- 1) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. Nr 102, poz. 948, z późn. zm.);
- 2) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie warunków urządzania gier i zakładów wzajemnych (Dz. U. Nr 102, poz. 946);
- 3) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie upoważnienia dyrektorów izb skarbowych do wykonywania niektórych czynności w zakresie gier i zakładów wzajemnych (Dz. U. Nr 152, poz. 1486);
- 4) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania napiwków w kasynach gry (Dz. U. Nr 102, poz. 949);
- 5) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 lutego 2006 r. w sprawie wzorów deklaracji podatkowych dla podatku od gier (Dz. U. Nr 26, poz. 197), które zastąpiło Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 czerwca 2003 r. w sprawie wzorów deklaracji podatkowych dla podatku od gier (Dz. U. Nr 104, poz. 967);
- 6) Rozporządzenie Ministra Sportu z dnia 10 lipca 2006 r. w sprawie dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Dz. U. Nr 134, poz. 944 i Nr 178, poz. 1318), które zastąpiło Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 lutego 2005 r. w sprawie dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Dz. U. Nr 28, poz. 237);
- 7) Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 28 stycznia 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury (Dz. U. Nr 24, poz. 200, z późn. zm.);
- 8) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego (Dz. U. Nr 65, poz. 598, z późn. zm.).

1.2. Limity lokalizacyjne²

Zasady ustalania limitów ośrodków gier lokalizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określają przepisy art. 29 i 30 ustawy.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy, **kasyna gry** mogą być lokalizowane w miejscowościach liczących do 250 tys. mieszkańców – jedno kasyno. Na każde kolejne rozpoczęte 250 tys. mieszkańców liczba dozwolonych kasyn zwiększa się o jedno.

Art. 29 ust. 2 stanowi natomiast, iż **salony gier na automatach** oraz **salony gry bingo pieniężne** mogą być lokalizowane w miejscowościach liczących do 100 tys. mieszkańców – jeden salon. Na każde kolejne rozpoczęte 100 tys. mieszkańców liczba dozwolonych salonów gier zwiększa się o jeden salon.

Ponadto zgodnie z brzmieniem art. 29 ust. 4, kasyna gry i salony gier na automatach mogą być lokalizowane na polskich pełnomorskich statkach pasażerskich i promach pasażerskich o polskiej przynależności.

² Na dzień 31 grudnia 2006 r.

Ustawa nie określa limitu zezwoleń na organizowanie loterii fantowych, loterii audiotekstowych i promocyjnych, gry bingo fantowe oraz zakładów wzajemnych.

Wprowadza natomiast pewne ograniczenia w zakresie lokalizowania punktów gier na automatach o niskich wygranych. W myśl art. 30 ustawy punkty gier na automatach o niskich wygranych mogą być usytuowane w lokalach gastronomicznych, handlowych lub usługowych, oddalonych co najmniej 100 m od szkół, placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych oraz ośrodków kultu religijnego.

1.3. Stopień wykorzystania limitów w podziale na rodzaje ośrodków gier

↳ kasyna gry

Na koniec 2006 roku obowiązywało 27 zezwoleń na prowadzenie kasyn gry.

↳ salony gier na automatach

Na koniec 2006 roku obowiązywały 192 zezwolenia na prowadzenie salonów gier na automatach.

↳ salony gry bingo pieniężne

Na koniec 2006 roku nie obowiązywało żadne zezwolenie na prowadzenie salonu gry bingo pieniężne. Udzielone w latach poprzednich zezwolenia wygasły po upływie okresu na jaki zostały udzielone.

1.4. Postępowania administracyjne w sprawie udzielania zezwoleń na urządzenie i prowadzenie gier i zakładów wzajemnych

1.4.1. Informacja o udzielonych w 2006 roku zezwoleniach na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach

Przepisy ustawy określają ilość dozwolonych lokalizacji **kasyn gry** uzależniając ją od liczby mieszkańców w danej miejscowości. Na koniec 2006 roku obowiązywało 27 zezwoleń (udzielonych na podst. art. 29 i art. 31³ ustawy), w tym w 2006 roku wydano 1 decyzję zezwalającą na prowadzenie kasyna gry. Ponadto w trybie art. 36 ust. 3 i 4 ustawy przedłużono 4 zezwolenia.

Na koniec 2006 roku obowiązywały 192 zezwolenia na prowadzenie **salonów gier na automatach**, w tym 13 zezwoleń udzielono w 2006 roku, a 47 zezwoleń przedłużono w trybie art. 36 ust. 3 i 4 ustawy.

W 2006 roku na podstawie 41 zezwoleń prowadzono działalność w 1.767 **punktach przyjmowania zakładów bukmacherskich** (z czego w 2006 roku udzielono i przedłużono 13 zezwoleń na prowadzenie 704 punktów). Natomiast działalność w zakresie totalizatorów prowadzona była na podstawie 3 zezwoleń

³ uchylony od 15 czerwca 2003r.

w 1.366 punktach przyjmowania totalizatorów (z tego w 2006 roku wydano 1 zezwolenie na prowadzenie 520 punktów).

1.4.2. Informacja o udzielonych w 2006 roku zezwoleniach na przeprowadzenie loterii promocyjnych, loterii fantowych, loterii audioteksowych oraz gry bingo fantowe

a) Na podstawie ustawy o grach i zakładach wzajemnych Minister Finansów wydał:

- 410 decyzji zezwalających na urządzenie loterii promocyjnych,
- 46 decyzji zezwalających na urządzenie loterii audioteksowych.

W 2006 roku Minister Finansów nie wydał żadnej decyzji zezwalającej na urządzenie loterii fantowej i gry bingo fantowe.

b) Na podstawie § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 sierpnia 2003 roku w sprawie upoważnienia dyrektorów izb skarbowych do wykonywania niektórych czynności w zakresie gier i zakładów wzajemnych⁴ dyrektorzy izb skarbowych wydali:

- 85 decyzji zezwalających na urządzenie loterii promocyjnych,

Na urządzenie loterii fantowej i gry bingo fantowe dyrektorzy izby skarbowych nie wydali żadnego zezwolenia.

1.4.3. Informacja o decyzjach odmownych Ministra Finansów w sprawie wydania zezwoleń na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier i zakładów wzajemnych w 2006 roku

W myśl art. 24 ust. 2 ustawy, jeżeli o jedno zezwolenie na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier i zakładów wzajemnych ubiega się więcej niż jeden podmiot spełniający określone w ustawie warunki, minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza i przeprowadza przetarg. Szczegółowe warunki przeprowadzenia przetargu dla podmiotów ubiegających się o zezwolenie na urządzenie i prowadzenie działalności objętej ustawą określone zostały w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych⁵;

Minister Finansów wydał:

- 9 decyzji odmownych w sprawie udzielenia zezwolenia na prowadzenie salonu gier na automatach (w tym 3 decyzje wydane po uprzednim przeprowadzeniu przetargów organizowanych na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy);

⁴ Dz. U. Nr 152, poz. 1486

⁵ Dz. U. Nr 102, poz. 948, z późn. zm.

1.4.4. Informacja o decyzjach Ministra Finansów cofających zezwolenie na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier i zakładów wzajemnych wydanych w 2006 roku

Minister Finansów w 2006 roku wydał jedną decyzję cofającą zezwolenie na prowadzenie salonu gier na automatach.

1.4.5. Informacja dotycząca spraw toczących się przed sądami administracyjnymi.

Tabela 1 Sprawy toczące się przed Sądami Administracyjnymi (stan na koniec 2006 roku)

Skargi nierozpatrzone przez sąd	4
Skargi złożone do WSA za pośrednictwem MF	16
Wydane orzeczenia , w tym:	16
oddalające skargi	7
odrzucające skargi	2
uchylające zaskarżone decyzje	6
umarzające postępowanie	0
wstrzymujące wykonanie postanowienia	1

1.4.6. Informacja o udzielonych w 2006 roku przez dyrektorów izb skarbowych zezwoleniach na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

Przepisy znowelizowanej w 2003 roku ustawy o grach i zakładach wzajemnych z dniem 15 czerwca 2003 roku wprowadziły do katalogu gier m.in. gry na automatach o niskich wygranych.

Zgodnie z przepisami tej ustawy zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych udziela dyrektor izby skarbowej, na której obszarze działania są urządzone i prowadzone takie gry.

Gry na automatach o niskich wygranych mogą być urządzone w punktach gry na automatach o niskich wygranych usytuowanych w lokalach gastronomicznych, handlowych i usługowych. Jednocześnie ustawa ograniczyła dopuszczalną liczbę tych automatów w jednym punkcie gier na automatach o niskich wygranych do trzech oraz zakazała ich lokalizowania w odległości mniejszej niż 100 m od szkół, placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych oraz ośrodków kultu religijnego.

Ogółem w 2006 roku wpłynęły do izb skarbowych 104 wnioski o udzielenie zezwolenia na ww. działalność, z czego 64 zostały rozpatrzone pozytywnie i postępowania zakończyły się wydaniem zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

Tabela 2 Liczba wniosków oraz wydanych zezwoleń na urządzenie gier na automatach o niskich wygranych w podziale na województwa w 2006 roku

Izba skarbową w:	Liczba rozpatrywanych wniosków	Liczba wydanych zezwoleń
1. Białymstoku	4	0
2. Bydgoszczy	10	2
3. Gdańsku	4	0

4. Katowicach	8	7
5. Kielcach	6	2
6. Krakowie	8	5
7. Lublinie	9	3
8. Łodzi	4	4
9. Olsztynie	2	4
10. Opolu	2	7
11. Poznaniu	9	8
12. Rzeszowie	8	1
13. Szczecinie	3	4
14. Warszawie	13	10
15. we Wrocławiu	9	7
16. Zielonej Górze	5	0
R A Z E M	104	64

Źródło: informacje izb skarbowych

Na dzień 31.12.2006 roku obowiązywało 265 zezwoleń na prowadzenie działalności w 23.307 punktach gier na automatach o niskich wygranych.

Należy w tym miejscu dodać, że rozpoczęcie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych nie jest możliwe bezpośrednio po wydaniu decyzji zezwalającej ze względu na konieczność dopełnienia przez podmiot innych dodatkowych wymogów formalno-prawnych związanych z dopuszczeniem automatów o niskich wygranych do eksploatacji i użytkowania.

Zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem, warunkiem dopuszczenia automatu lub urządzenia do gier do eksploatacji i użytkowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest rejestracja takiego automatu lub urządzenia do gier na podstawie badania przeprowadzonego przez jednostkę badającą upoważnioną przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Po przeprowadzeniu badania przez jednostkę badającą i uzyskaniu pozytywnej opinii podmiot składa wnioski o rejestrację automatu lub urządzenia do gier, na którym minister właściwy do spraw finansów publicznych dokonuje jego poświadczenia poprzez nadanie numeru rejestracji automatu lub urządzenia do gier.

Po przeprowadzeniu badania jednostka badająca zakłada plomby zabezpieczające przed ingerencją z zewnątrz.

Dopiero uzyskanie poświadczenia rejestracji uprawnia określony podmiot do wprowadzenia automatu lub urządzenia do gier do eksploatacji i użytkowania.

Niezależnie od powyższego, po dokonaniu rejestracji automatu do gier o niskich wygranych, obowiązkiem podmiotu jest zgłoszenie takiego automatu do właściwego miejscowo urzędu celnego, celem przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia zarówno automatów jak i punktów gier na automatach o niskich wygranych przez szczególny nadzór podatkowy.

Z uwagi na powyższe, realny termin rozpoczęcia działalności objętej wydanym zezwoleniem na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach obejmuje okres od 3 do 11 miesięcy.

O ile faktyczna działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych została rozpoczęta w IV kwartale 2003 roku zaledwie przez 4 podmioty na terenie 4 województw,

to w 2004 roku działalność w ww. zakresie prowadzona była na terenie 16 województw już przez 23 podmioty, w 2005 roku przez 35 podmiotów, a w 2006 roku przez 42 podmioty.

2. Analiza ekonomiczna podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych

Na rynku gier i zakładów wzajemnych w 2006 roku, w oparciu o uzyskane zezwolenia, działalność prowadziły 63 podmioty, w tym:

- 2 podmioty – w zakresie gier objętych monopolem Państwa tj. gier liczbowych i loterii pieniężnych;
- 6 podmiotów prowadziło działalność jednocześnie w oparciu o udzielone zezwolenia przez Ministra Finansów i dyrektorów izb skarbowych;
- 21 podmiotów prowadziło działalność wyłącznie w oparciu o udzielone zezwolenia przez Ministra Finansów;
- 42 podmioty prowadziły działalność wyłącznie w oparciu o udzielone zezwolenia przez dyrektorów izb skarbowych.

Podmioty prowadzące w 2006 roku działalność na podstawie ustawy o grach i zakładach wzajemnych w podziale na poszczególne rodzaje gier:

☞ gry objęte monopolem Państwa

- gry liczbowe – Totalizator Sportowy Sp. z o.o.;
- loterie pieniężne – Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o. oraz Totalizator Sportowy Sp. z o.o.;

☞ gry prowadzone w kasynach – 5 podmiotów w 27 kasynach gry - Casino Centrum Sp. z o.o., Casinos Poland Sp. z o.o., Casino Polonia Wrocław Sp. z o.o., Orbis Casino Sp. z o.o., Zjednoczone Przedsiębiorstwa Rozrywkowe S.A.;

☞ gry prowadzone w salonach gier na automatach – 14 podmiotów w 188 salonach gier na automatach – Zjednoczone Przedsiębiorstwa Rozrywkowe S.A., PRU Filmotechnika Sp. z o.o., Estrada Polska Sp. z o.o., Orbis Casino Sp. z o.o., Bingo Centrum Sp. z o.o., Golden Play Sp. z o.o., Grand Sp. z o.o., Finkorp Sp. z o.o., Fortuna Sp. z o.o., Casino Polonia Wrocław Sp. z o.o., Club Fair Play Sp. z o.o., Casino Centrum Sp. z o.o., Casinos Poland Sp. z o.o., Joy-Pol Sp. z o.o.;

☞ zakłady wzajemne – 6 podmiotów w 1 767 punktach zakładów wzajemnych - Betako Sp. z o.o., Profesjonął Sp. z o.o., Star Typ Sport Sp. z o.o., Totolotek Toto-Mix S.A., Milenium Sp. z o.o., TipSport Sp. z o.o.;

☞ gry na automatach o niskich wygranych – 42 podmioty w 12 438 punktach gry na automatach o niskich wygranych - Aplauz Sp. z o.o., A-V Sp. z o.o., Bersin Sp. z o.o., Betako Sp. z o.o., Big Play Sp. z o.o., Empiro Sp. z o.o., Estrada Polska Sp. z o.o., Eurogame Sp. z o.o., Euromatic Sp. z o.o., Europlay International Sp. z o.o., Filmotechnika Sp. z o.o., Fortuna Sp. z o.o., Fun Art. Factory Sp. z o.o., Gametek Sp. z o.o., Getway Sp. z o.o., Golden Gate Sp. z o.o., Golden Play Sp. z o.o., Grand Sp. z o.o., Grupa F.P. Sp. z o.o., Hol-Games Sp. z o.o., Intergame Sp. z o.o., Interplay S.A., Joy-Pol Sp.

z o.o., Mat-Pol Sp. z o.o., Matrix Sp. z o.o., MultiPlay Group Sp. z o.o., Multitech Sp. z o.o., Nowopol Sp. z o.o., Oaza Games Sp. z o.o., Odysea Sp. z o.o., Orion Sp. z o.o., PHU Toro Sp. z o.o., Playpol Bis Sp. z o.o., PMG Play Sp. z o.o., POL-Game Sp. z o.o., POLLLOT Sp. z o.o., PR Eurofortuna Sp. z o.o., Royal Team Sp. z o.o., Slot Sp. z o.o., SterGame Sp. z o.o., Syriusz Sp. z o.o., Victoria Serwis Sp. z o.o.

2.1. Wielkość oraz struktura przychodów

Tabela 3 Przychody i dynamika przychodów z gier i zakładów wzajemnych w latach 2004-2006 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Przychody			Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)	
	2004	2005	2006	2005	2006
Gry liczbowe	2 389 734	2 345 654	2 251 549	98,2	95,9
Kasyna gry	953 904	967 609	1 089 289	101,4	112,6
Salony gier na automatach	772 658	1 049 738	1 473 466	135,9	140,4
Zakłady wzajemne	641 849	665 340	829 970	103,7	124,7
Loterie pieniężne	115 328	70 316	57 065	61,0	81,2
Salony gry bingo pieniężne	14 662	8 705	0	59,4	0
Punkty gier na automatach o niskich wygranych ⁶	347 310	1 349 996	2 417 472	388,7	179,0
RAZEM	5 235 445	6 457 358	8 118 811	123,3	125,7

Źródło: dane liczbowe na podstawie: sprawozdania SGL-1 oraz rocznej Informacji z działalności podmiotu w punktach gier na automatach o niskich wygranych na terytorium RP

W 2006 roku podmioty funkcjonujące na rynku gier i zakładów wzajemnych osiągnęły łączne przychody w wysokości 8,1 mld zł, tj. o 25,7% więcej niż w 2005 roku. Wzrost przychodów o 25,7% wynika przede wszystkim z faktu, iż od roku 2005 w dalszym ciągu ma miejsce wysokie tempo rozwoju nowego segmentu rynku tj. gier na automatach o niskich wygranych – wzrost przychodów o 79% w stosunku do roku 2005. Wysoki wzrost przychodów wystąpił także w salonach gier na automatach o 40,4% w porównaniu do roku poprzedniego. Wzrost przychodów odnotowano również w zakładach wzajemnych i w kasynach, odpowiednio o 24,7% i o 12,6%.

Rok 2006 był drugim, kolejnym rokiem utrzymywania się spadkowej tendencji przychodów w grach liczbowych. Przychody z tych gier w 2005 roku w porównaniu do roku 2004 były niższe o 1,8%, zaś w roku 2006 w porównaniu z rokiem 2005 były niższe o 4,1%.

Rok 2006 był kolejnym rokiem spadku sprzedaży loterii pieniężnych. Przychody te w roku 2006 w relacji do roku 2005 były niższe o 18,8%; w roku 2005 w relacji do roku 2004 były niższe o 39,0%.

W roku 2006 nie prowadzono działalności w zakresie gier w salonach gry bingo pieniężne. Żaden z podmiotów posiadających zezwolenia na urządzenie przedmiotowych gier nie wystąpił z wnioskiem o ich przedłużenie.

⁶ Dane liczbowe o przychodach w punktach gier na automatach o niskich wygranych gromadzone są od 2004 r. Przychody ze sprzedaży z gier na automatach o niskich wygranych stanowią wartość kwot wrzuconych do automatów, uzyskanych z wymiany żetonów do gry oraz zakredytowanych w pamięci eksploatowanych automatów w okresie sprawozdawczym

Tabela 4 Struktura przychodów z gier i zakładów wzajemnych w latach 2004-2006

(w %)

Rodzaj gry	2004	2005	2006
Gry liczbowe	45,65	36,33	27,73
Kasyna gry	18,22	14,98	13,42
Salony gier na automatach	14,76	16,26	18,15
Zakłady wzajemne	12,26	10,30	10,22
Loterie pieniężne	2,20	1,09	0,70
Salony gry bingo pieniężne	0,28	0,13	0
Punkty gier na automatach o niskich wygranych	6,63	20,91	29,78

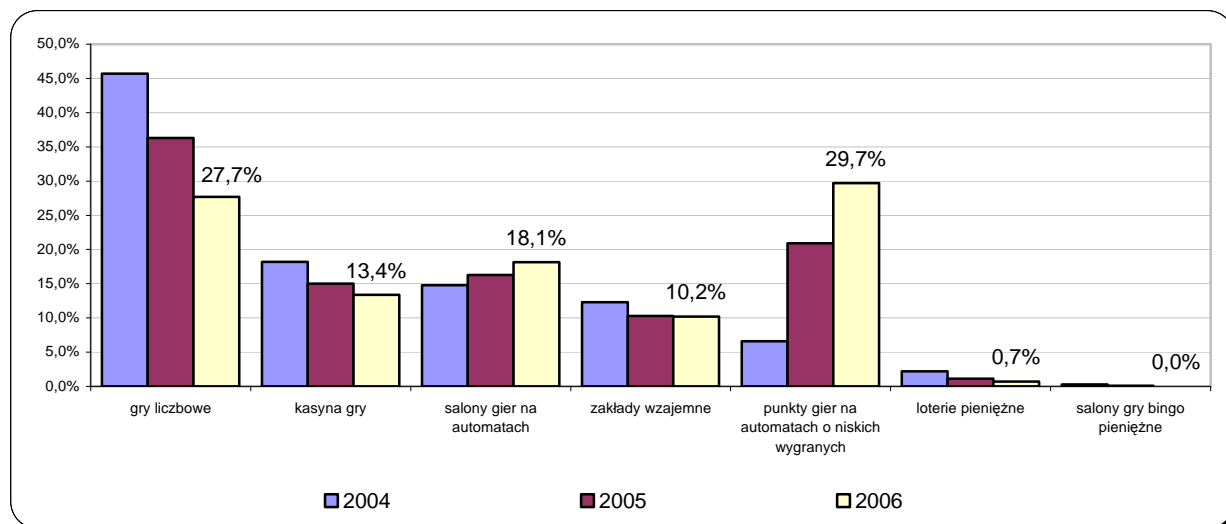
Zmiany w strukturze przychodów w roku 2006 w porównaniu do lat poprzednich wynikają przede wszystkim z faktu dynamicznego rozwoju nowego segmentu rynku gier – tj. gier na automatach o niskich wygranych. Wejście na rynek gier na automatach o niskich wygranych spowodowało, iż w strukturze przychodów udział gier liczbowych z poziomu 36,3% w roku 2005 obniżył się do poziomu 27,7%, przez co rok 2006 stał się pierwszym, w którym największy udział w strukturze przychodów stanowią przychody z gier na automatach o niskich wygranych (29,8%), a nie, jak dotychczas, przychody z gier liczbowych (27,7%).

Mniejszy udział w przychodach z rynku wykazują także: kasyna gry, zakłady wzajemne oraz loterie pieniężne (odpowiednio: 13,4%, 10,2%, 0,7%).

Natomiast kolejny rok wzrostu udziału w strukturze przychodów w roku 2006 zanotowano w salonach gier na automatach. Udział ten w roku 2004 wynosił 14,8%, w roku 2005 – 16,3% zaś w roku 2006 – 18,2%.

W skali całego rynku niewielkie przychody generowane są przez podmioty zarządzające loterie pieniężne i stanowią one 0,7%.

Wykres 1. Zmiana struktury przychodów z gier i zakładów wzajemnych w latach 2004-2006

☛ Gry liczbowe

W 2006 roku w porównaniu do roku 2005 nastąpił spadek przychodów z gier liczbowych. Przychody te w 2006 roku w porównaniu do roku 2005 zmniejszyły się o 4,1%.

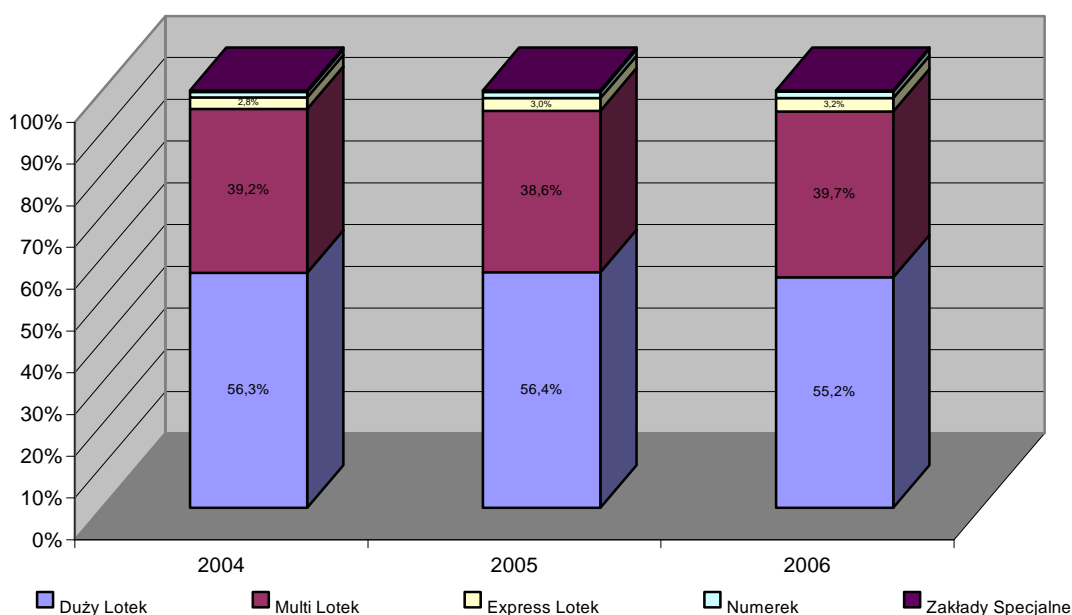
Tabela 5 Przychody z gier liczbowych organizowanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. w latach 2004-2006

(w tys. zł)

Nazwa gry	2004	2005	2006
Duży Lotek	1 344 814	1 323 256	1 241 974
Multi Lotek	935 486	906 397	894 621
Express Lotek	67 953	69 773	72 437
Twój Szczęśliwy Numerek	31 436	36 066	35 910
Zakłady Specjalne	10 045	10 162	6 607
R A Z E M	2 389 734	2 345 654	2 251 549

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Wykres 2. Zmiana struktury przychodów z gier liczbowych organizowanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. w latach 2004-2006

Tak jak w latach poprzednich, w strukturze przychodów gier liczbowych największy udział stanowi „Duży Lotek” i „Multi Lotek”.

W 2006 roku w tych grach odnotowano spadek przychodów w stosunku do roku ubiegłego, odpowiednio o 6,1% i 1,3%. Pozostałe gry stanowią kilkuprocentową wartość w strukturze przychodów z gier liczbowych.

Duży Lotek jest grą z długotrwałą tradycją, organizowany jest już od 1957 roku. Multi Lotek pomimo tego, że został wprowadzony dopiero w roku 1996 cieszy się również bardzo dużą popularnością.

☛ Kasyna gry

W 2006 roku nastąpił blisko 13% wzrost przychodów z gier urządzanych w kasynach w porównaniu do roku 2005 podczas, gdy przychody te w 2005 roku w porównaniu do roku 2004 zwiększyły się tylko o 1,4%.

Liczba kasyn, w których prowadzona była działalność wynosiła:

- w 2004 roku – **25**,
- w 2005 roku – **27**,
- w 2006 roku – **27**.

Przychody w przeliczeniu na jedno kasyno:

- w 2004 roku – **38 156 tys. zł** (wzrost o 7,8% w stosunku do roku ubiegłego),
- w 2005 roku – **35 837 tys. zł** (spadek o 6,1% w stosunku do roku ubiegłego),
- w 2006 roku – **40 344 tys. zł** (wzrost o 12,6% w stosunku do roku ubiegłego).

Przychody w przeliczeniu na jeden ośrodek gier w 2005 roku w porównaniu do roku 2004 spadły o 6,1% przy jednoczesnym wzroście liczby kasyn o 8% tj. z 25 w roku 2004 do 27 w roku 2005 i utrzymaniu się tej liczby kasyn w 2006 roku.

W roku 2006 przychody z kasyn w przeliczeniu na jeden ośrodek wzrosły o 12,6% w porównaniu do roku 2005, a ich wysokość przekroczyła o 5,7% średnie przychody jednego kasyna w roku 2004. Oznaczać to może powrót do trendu wzrostu przychodów z kasyn gry na poziomie kilku procent rocznie.

W kasynach gry dozwolone jest urządzenie gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości i gier na automatach.

W strukturze przychodów z kasyn gry przeważający udział w roku 2006 miały przychody z gier w karty i gier cylindrycznych. W roku 2006 zaobserwowano ponadto wzrost przychodów z gier na automatach urządzanych w kasynie na poziomie 96,9%.

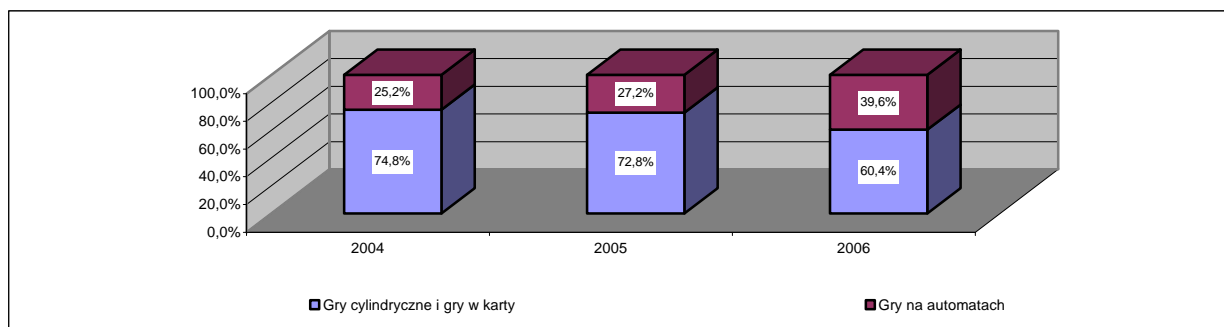
Tabela 6 Przychody i dynamika przychodów gier urządzanych kasynach gry w latach 2004-2006

Przychody (w tys. zł)				Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)		
Rodzaj gry	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Gry cylindryczne i gry w karty	713 355	704 193	791 673	104,1	98,7	112,4
Gry na automatach	240 549	263 416	518 825	120,2	109,5	196,9
R A Z E M	953 904	967 609	1 310 498	107,8	101,4	135,4

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Na przestrzeni lat 2004 – 2006 w kasynach udział przychodów z gier cylindrycznych i gier w karty zmniejszył się o 14,4 punktu procentowego na rzecz przychodów z gier na automatach.

Wykres 3. Zmiana struktury przychodów z gier urządzanych w kasynach gry w latach 2004-2006

Salony gier na automatach

Tabela 7 Przychody i dynamika przychodów salonów gier na automatach w latach 2004-2006

Przychody (w tys. zł)			Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)		
2004	2005	2006	2004	2005	2006
772 658	1 049 738	1 473 466	120,9	135,9	140,3

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

W latach 2004-2006 wystąpił znaczący wzrost przychodów w salonach gier na automatach. Przychody te w 2005 roku w porównaniu do roku 2004 zwiększyły się o 35,9%, a w roku 2006 o 40,3% w stosunku do roku 2005. Znaczny wzrost ww. przychodów wynika ze wzrostu liczby funkcjonujących ośrodków gier, a tym samym liczby automatów.

Liczba ośrodków gier, w których była prowadzona działalność w:

- 2004 roku – **167**,
- 2005 roku – **175**,
- 2006 roku – **188**.

Przychody w przeliczeniu na jeden ośrodek gier w:

- 2004 roku – **4 627 tys. zł** (wzrost o 12,9% w stosunku do roku ubiegłego),
- 2005 roku – **5 998 tys. zł** (wzrost o 29,6% w stosunku do roku ubiegłego),
- 2006 roku – **7 838 tys. zł** (wzrost o 30,7% w stosunku do roku ubiegłego).

Przychody w przeliczeniu na jeden ośrodek gier w 2006 roku wzrosły o 30,7% przy wzroście liczby salonów o 7,4% tj. ze 175 w 2005 do 188 w 2006 roku. Przychody ogółem w tym segmencie rynku na przestrzeni lat 2004-2006 odpowiednio wzrosły z 772,7 mln zł do 1.473,4 mln zł. Przychody w przeliczeniu na jeden ośrodek gier na przestrzeni lat 2004-2006 odpowiednio wzrosły z 4,6 mln zł do 7,8 mln zł.

☞ Zakłady wzajemne

Tabela 8 Przychody z zakładów wzajemnych w latach 2004 - 2006

(w tys. zł)

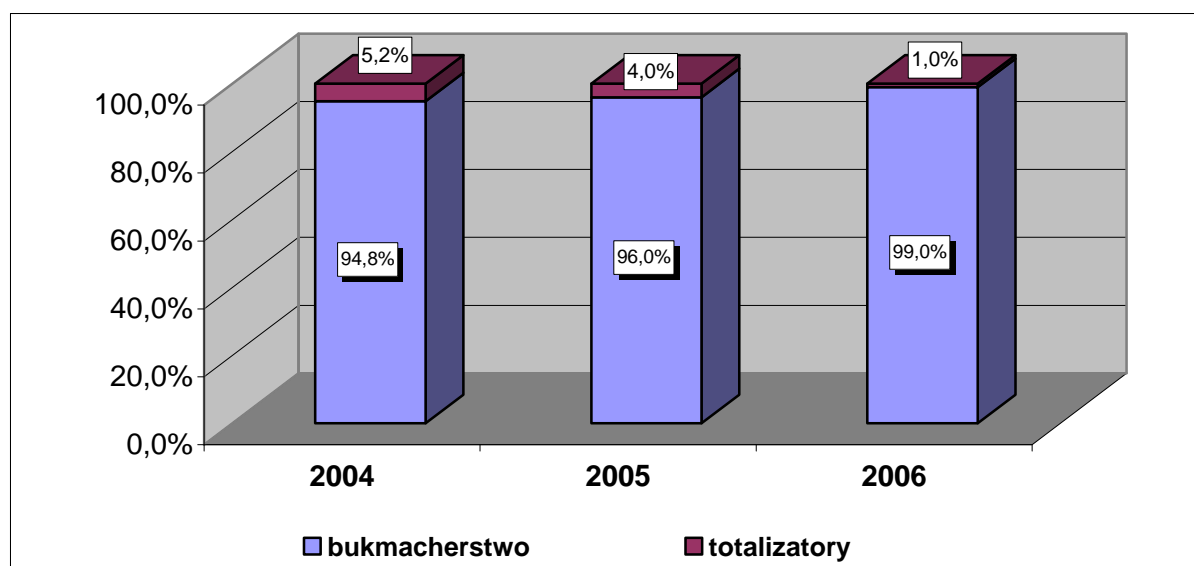
Rodzaje zakładów wzajemnych	2004	2005	2006	Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)		
				2004	2005	2006
Totalizatory	33 592	26 533	8 269	82,4	79,0	31,2
Bukmacherstwo	608 257	638 807	821 701	124,3	105,0	128,6
R A Z E M	641 849	665 340	829 970	121,1	103,7	124,7

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

W roku 2006 zanotowano ponowny wzrost dynamiki przychodów w tym segmencie rynku tj. o 24,7%. Jest to poziom porównywalny do wzrostu w latach 2003-2004, który wynosił ok. 21% w skali roku, pomimo iż w dalszym ciągu utrzymuje się silna (68,8%) tendencja spadkowa przychodów z tytułu uczestnictwa w totalizatorach. W świetle ww. danych znaczne spowolnienie dynamiki przychodów, jakie zanotowano w roku 2005, można uznać za przejściowe.

Przychody w 2006 roku w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyły się o 24%. Na przestrzeni ostatnich trzech lat zaobserwować można, iż w strukturze przychodów zakładów wzajemnych, przychody z zakładów totalizatora wykazują tendencje spadkowe odpowiednio z 33 592 tys. zł do 8 269 tys. zł.

Wykres 4. Zmiana struktury przychodów ze sprzedaży zakładów wzajemnych w latach 2004 – 2006

Zgodnie z ustawą, zakłady wzajemne dzielą się na:

- **totalizatory**, tj. zakłady o wygrane pieniężne polegające na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi lub zwierząt, w których uczestnicy wpłacają stawki, a wysokość wygranej zależy od łącznej kwoty wpłaconych stawek.

Tabela 9 Struktura przychodów z totalizatorów w latach 2004-2006

(w %)

Rodzaje totalizatorów	2004	2005	2006
Odgadywanie wyników współzawodnictwa zwierząt	74,2	73,4	5,0
Odgadywanie wyników współzawodnictwa ludzi	25,8	26,6	95,0

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

W strukturze przychodów z totalizatorów przychody z zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa zwierząt od 2002 roku do 2004 roku wykazywały tendencję zwyżkową⁷, a w 2005 roku nieznacznie spadły. Natomiast udział zakładów polegający na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi w roku 2005 w stosunku do roku 2004 nieznacznie wzrósł. W roku 2006 nastąpiło odwrócenie relacji pomiędzy przychodami z totalizatorów: 95,0% przychodów stanowiły przychody z zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi, natomiast jedynie 5,0% - z zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa zwierząt.

- **bukmacherstwo**, tj. zakłady o wygrane pieniężne polegające na odgadywaniu zaistnienia różnych zdarzeń, w których uczestnicy wpłacają stawki, a wysokość wygranych zależy od umówionego, pomiędzy przyjmującym zakład a wpłacającym stawkę, stosunku wpłaty do wygranej.

Tabela 10 Struktura przychodów z zakładów bukmacherskich w latach 2004-2006 (w %)

Rodzaje zakładów bukmacherskich	2004	2005	2006
Odgadywanie wyników współzawodnictwa zwierząt	–	–	–
Odgadywanie wyników współzawodnictwa ludzi, inne zdarzenia	100	100	100

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Od 2002 roku zakłady bukmacherskie zawierane są głównie na odgadywanie wyników sportowego współzawodnictwa ludzi i inne zdarzenia.

🔗 Loterie pieniężne

Tabela 11 Przychody z loterii pieniężnych urządzanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. oraz Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o. na terenie kraju w latach 2004-2006 (w tys. zł)

Nazwa podmiotu	Przychody (w tys. zł)			Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)	
	2004	2005	2006	2005	2006
Totalizator Sportowy Sp. z o.o.	110 222	68 168	55 993	61,8	82,1
PML Sp. z o.o.	5 106	2 148	1 072	42,1	49,9
R A Z E M	115 328	70 316	57 065	61,0	81,2

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Po przejściowym wzroście sprzedaży loterii pieniężnych w roku 2003, sprzedaż w latach 2004 – 2006 ponownie spadała. Przychody z loterii pieniężnych w 2005 roku spadły o 39,0% w porównaniu do 2004 roku, a w roku 2006 w stosunku do roku 2005 spadły o 18,8%.

Przychody ze sprzedaży loterii pieniężnych w roku 2006 w stosunku do roku 2005 urządzanych zarówno przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o., jak i przez Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o. obniżyły się odpowiednio o 17,9% i 50,1%.

⁷ dane pochodzą z Informacji o realizacji ustawy o grach i zakładach wzajemnych w latach 2002 – 2004.

Na poziom sprzedaży loterii pieniężnych wpływa szereg czynników, do których można zaliczyć m.in.

- liczbę urządzanych loterii,
- atrakcyjność,
- cenę jednostkową losu,
- dopłaty,
- spadek popytu wynikający m.in. z faktu pojawiania się nowych rodzajów gier, które są o wiele bardziej atrakcyjne w swej formie dla „pokolenia internetu i gier wirtualnych” niż tradycyjne losy loterii pieniężnych,
- sposób dystrybucji losów itp.

Tabela 12 Liczba loterii pieniężnych prowadzonych w latach 2004-2006 przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. i Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o.

Nazwa podmiotu	2004	2005	2006
Totalizator Sportowy Sp. z o.o.	24	18	18
PML Sp. z o.o.	10	8	6
R A Z E M	34	26	24

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Tabela 13 Średnioroczny przychód z jednej loterii pieniężnej (w tys. zł)

Nazwa podmiotu	2004	2005	2006
Totalizator Sportowy Sp. z o.o.	4 592,6	3 787,1	3 110,7
PML Sp. z o.o.	510,6	268,5	178,7

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Mimo spadku poziomu sprzedaży loterii pieniężnych Totalizator Sportowy Sp. z o.o. nadal utrzymuje dominującą pozycję w tym segmencie rynku.

Duży potencjał finansowy i rozbudowana sieć sprzedaży spowodowały, iż Totalizator Sportowy Sp. z o.o. zdominował ten segment rynku. Od momentu rozpoczęcia przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. działalności gospodarczej w segmencie rynku loterii pieniężnych tj. od 1999 roku, udział przychodów PML Sp. z o.o. w tym segmencie jest niewielki, i w okresie ostatnich trzech lat wynosił odpowiednio w roku 2004 – 4,4%, w 2005 – 3,1%, a w roku 2006 – 1,9%.

☛ Salony gry bingo pieniężne

Tabela 14 Przychody i dynamika przychodów salonów gry bingo pieniężne w latach 2004-2006

Przychody (w tys. zł)			Dynamika przychodów (rok poprzedni = 100)		
2004	2005	2006	2004	2005	2006
14 662	8 705	0	77,2	59,4	0

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

W roku 2006 nie odnotowano przychodów ze sprzedaży gry bingo pieniężne. Utrzymujący się od kilku lat systematyczny spadek przychodów świadczy, że podmioty gospodarcze nie były zainteresowane rozwojem tego segmentu rynku. Do roku 2005 działalność prowadzona była zaledwie w 3 ośrodkach gier przez 2 podmioty gospodarcze. Na koniec 2005 roku nie obowiązywały żadne zezwolenia na prowadzenie salonów gry bingo pieniężne. Udzielone w latach poprzednich zezwolenia wygasły po upływie okresu czasu na jaki zostały udzielone. W roku 2006 działalność w ww. zakresie nie

była prowadzona. Wystąpiła więc sytuacja, iż mimo stworzonych warunków prawnych na organizowanie przedmiotowych gier podmioty gospodarcze nie były zainteresowane ich urządzaniem.

2.2. Wygrane w grach i zakładach wzajemnych

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy ogólna wartość wygranej w grze liczbowej, totalizatorze i grze bingo pieniężne nie może być niższa niż 50% kwoty wpłaconych stawek, a w loterii pieniężnej, w loterii fantowej, grze telebingo oraz grze bingo fantowe – niższa niż 30% łącznej ceny przeznaczonych do sprzedaży losów lub innych dowodów udziału w grze.

Wykres 5. Udział wygranych w przychodach z gier i zakładów wzajemnych w latach 2004-2006

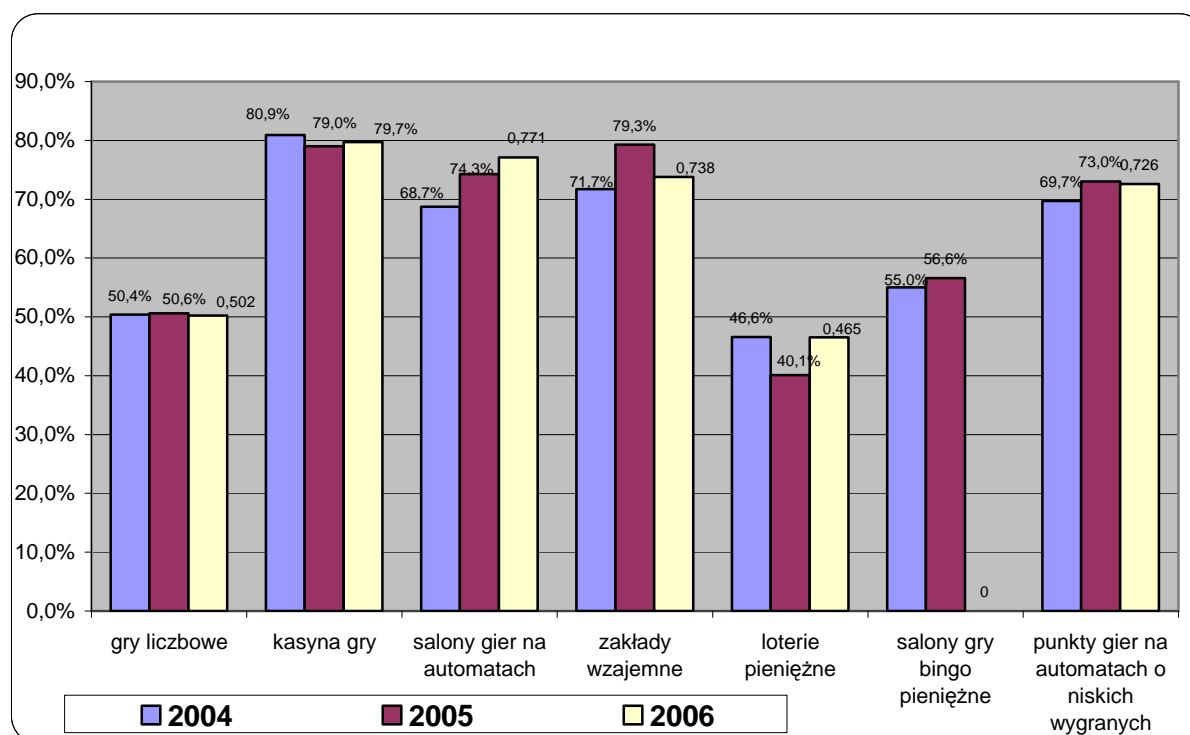

Tabela 15 Wygrane w grach i zakładach wzajemnych

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wygrane			Dynamika wygranych (rok poprzedni = 100)	
	2004	2005	2006	2005	2006
Gry liczbowe	1 204 021	1 185 905	1 130 201	98,5	95,3
Kasyna gry	753 809	782 567	867 918	103,8	110,9
Salony gier na automatach	530 772	779 787	1 136 149	146,9	145,7
Zakłady wzajemne	460 096	527 768	612 521	114,7	116,1
Loterie pieniężne	53 707	28 218	26 552	52,5	94,1
Salony gry bingo pieniężne	8 062	4 925	0	61,8	0
Punkty gier na automatach o niskich wygranych	242 045	985 126	1 755 385	407,0	178,2
R A Z E M	3 252 512	4 294 296	5 528 726	132,0	128,7

Źródło: dane na podstawie: sprawozdania SGL-1 oraz rocznej informacji z działalności podmiotów w punktach gier na automatach o niskich wygranych

2.3. Sytuacja finansowo – ekonomiczna podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych

W 2006 roku w różnych segmentach rynku gier i zakładów wzajemnych na podstawie wydanych zezwoleń działalność prowadziły 63 podmioty gospodarcze. Liczbę tych podmiotów obrazuje tabela 16.

Tabela 16 Liczba podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych w latach 2005-2006 w zakresie gier

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów	
	2005	2006
Gry stanowiące monopol Państwa	2	2
Gry zaliczane do tzw. wysokiego hazardu (spółki prowadzące działalność wyłącznie w oparciu o zezwolenia udzielone przez MF oraz 4 spółki: Betako, Golden Play, Estrada Polska i Filmotechnika działające jednocześnie w oparciu o zezwolenia udzielone przez MF i dyr. IS)	20	17
Gry zaliczane do tzw. niskiego hazardu (spółki prowadzące działalność wyłącznie w oparciu o zezwolenia udzielone przez dyr. IS oraz 2 spółki: Grand i Fortuna działające jednocześnie w oparciu o zezwolenia udzielone przez MF i IS)	32	44
R A Z E M	54	63

Wyniki finansowo-ekonomiczne podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych w 2006 roku wykazane w bilansie i rachunku zysków i strat na dzień 31 grudnia 2006 roku oraz w sprawozdawczości sporządzanej przez podmioty dla Ministerstwa Finansów kształtowały się w sposób następujący:

2.3.1. Sytuacja majątkowa oraz źródła finansowania majątku podmiotów

Wartość aktywów jak i pasywów podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych na dzień 31 grudnia 2006 roku wyniosła 1.544.019 tys. zł. wobec 1.253.394 tys. zł przed rokiem.

Tabela 17 Struktura majątku podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych oraz źródła jego finansowania (w tys. zł.)

Wyszczególnienie	2005				2006			
	ogółem podmioty	w tym			ogółem podmioty	w tym		
		podmioty realizujące monopol Państwa	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez MF oraz przez IS (17+3) – wysoki hazard	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez IS oraz przez MF oraz IS – niski hazard (30+2)		podmioty realizujące monopol Państwa	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez MF oraz przez IS (13+4) – wysoki hazard	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez IS oraz przez MF oraz IS – niski hazard (42+2)
Liczba podmiotów	54	2	20 ⁸	32	63	2	17	44
Aktywa (w tys. zł)	1.253.394	736.199	350.475	166.720	1.544.019	824.845	425.744	293.430
w tym: A. majątek trwały	485.877	106.417	267.445	112.015	611.674	98.512	333.106	180.056
B. majątek obrotowy	767.517	629.782	83.030	54.705	932.344	726.333	92.637	113.374
Pasywa (w tys. zł)	1.253.394	736.199	350.475	166.720	1.544.019	824.845	425.744	293.430
w tym:								
A. Kapitały własne	814.226	572.781	157.560	83.885	942.025	610.882	179.943	151.200
w tym:								
- Kapitał podstawowy	217.434	119.167	55.843	42.424	283.670	119.166	106.982	57.522
B. zobowiązania ogółem i rezerwy na zobowiązania	439.168	163.418	192.915	82.835	601.994	213.962	245.804	142.228
w tym: - długoterminowe	27.223	-	21.897	5.326	86.559	0	68.569	17.990
- krótkoterminowe	372.149	134.984	161.444	75.721	457.336	171.569	165.214	120.553
Przychody z całokształtu działalności (w tys. zł)	6.124.496	2.512.601	2.738.690	873.205	7.414.262	2.390.376	3.479.666	1.544.220
Koszty z całokształtu działalności (w tys. zł)	5.745.011	2.223.316	2.698.200	823.495	6.981.946	2.103.089	3.430.707	1.448.150
Zysk/strata z działalności gospodarczej (w tys. zł)	379.485	289.285	40.490	49.710	432.316	287.287	48.959	96.070
Zyski nadzwyczajne (w tys. zł)	3.257	-	3.200	57	46	0	0	46
Starty nadzwyczajne (w tys. zł)	3.675	-	3.345	330	567	0	0	567
Zysk / strata brutto (w tys. zł)	379.067	289.285	40.345	49.437	431.795	287.287	48.959	95.549
Podatek dochodowy (w tys. zł)	72.187	52.667	9.245	10.275	97.291	64.819	13.334	19.138
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego (w tys. zł)	36.059	35.964	-	95	35.661	34.719	0	942
Zysk /strata netto (w tys. zł)	270.821	200.654	31.100	39.067	298.843	187.749	35.625	75.469

Źródło: dane liczbowe uzyskane z bilansów oraz rachunku zysków i strat spółek prowadzących działalność na podstawie zezwoleń wydanych przez Ministra Finansów oraz dyrektorów izb skarbowych

W strukturze aktywów w 2006r :

- **majątek trwały** stanowił **39,6%** wobec **38,8%** przed rokiem, w tym:
 - w spółkach prowadzących działalność w zakresie objętym monopolem Państwa 11,9% wobec 14,5% przed rokiem,
 - w pozostałych podmiotach odpowiednio 78,2% (wysoki hazard) oraz 61,4% (niski hazard) wobec 76,3% (wysoki hazard) oraz 67,2% (niski hazard) przed rokiem,
- **majątek obrotowy** stanowił **60,4%** wobec **61,2%** przed rokiem, w tym:
 - w spółkach prowadzących działalność w zakresie objętym monopolem Państwa 88,1% wobec 85,5% przed rokiem,
 - w pozostałych podmiotach odpowiednio 21,8% (wysoki hazard) oraz 38,6% (niski hazard) wobec 23,7% (wysoki hazard) oraz 32,8% (niski hazard) przed rokiem.

⁸ Spółki Betako, Golden Play, Estrada Polska oraz FilMOTECHNIKA prowadząc w 2006 r. działalność na podstawie decyzji wydanych przez MF i Dyrektorów IS zostały ujęte w zestawieniu wysokiego hazardu z uwagi na wyższy poziom uzyskania przychodu w zakładach wzajemnych lub w salonach gier na automatach w porównaniu do przychodu uzyskanego w punktach gier na automatach o niskich wygranych

W strukturze całego rynku wartość aktywów podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych wynosiła:

- w odniesieniu do spółek prowadzących działalność w zakresie objętym monopolem Państwa w 2006 roku aktywa stanowiły 53,4% wobec 58,7% przed rokiem,
- w pozostałych podmiotach odpowiednio 27,6% (wysoki hazard) oraz 19,0% (niski hazard) wobec 28,0 % (wysoki hazard) oraz 13,3% (niski hazard) przed rokiem.

Wykres 6. Struktura majątku podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych w latach 2005-2006

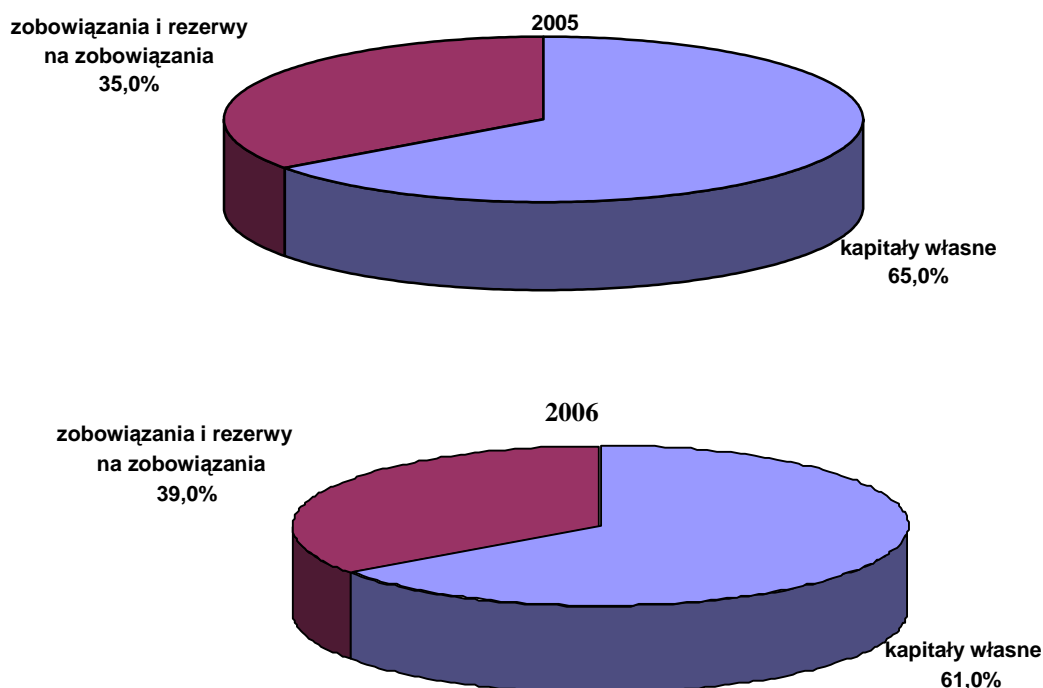
W strukturze wartości aktywów podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych, majątek obrotowy w 2006 roku w stosunku do 2005 roku zmniejszył się o 0,8 punktu procentowego, a majątek trwały był odpowiednio wyższy. Sposób zaangażowania kapitałów podmiotów ww. rynku przedstawia Tabela 17.

W strukturze pasywów:

- **kapitały własne stanowiły 61,0% wobec 65,0% w roku poprzednim, w tym:**
 - w spółkach prowadzących działalność w zakresie objętym monopolem Państwa 74,1% wobec 77,8% przed rokiem,
 - w pozostałych podmiotach odpowiednio 42,3% (wysoki hazard) oraz 51,5% (niski hazard) wobec 45% (wysoki hazard) oraz 50,3% (niski hazard) przed rokiem.

- **zobowiązania i rezerwy na zobowiązania** stanowiły **39,0%** wobec **35,0%** przed rokiem, w tym w spółkach prowadzących działalność:
 - w zakresie objętym monopolem Państwa 25,9% wobec 22,2% przed rokiem,
 - w pozostałych podmiotach odpowiednio 57,7% (wysoki hazard) oraz 48,5% (niski hazard) wobec 55% (wysoki hazard) oraz 49,7% (niski hazard) przed rokiem.

Wykres 7. Struktura źródeł finansowania majątku podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych w latach 2005-2006

Powyższe dane wskazują, że w roku 2006, tak jak w roku 2005, na finansowanie majątku podmioty działające na rynku gier i zakładów wzajemnych w ujęciu globalnym w większym stopniu angażowały kapitały własne (odpowiednio 61,0% i 65,0%) niż obce (odpowiednio 39,0% i 35,0%). Niemniej jednak nastąpił spadek o 4 punkty procentowe udziału kapitałów własnych na rzecz źródeł zewnętrznych w finansowaniu majątku w roku 2006 w stosunku do roku 2005. Ponadto, struktura źródeł finansowania majątku kształtowała się różnie w poszczególnych podmiotach prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych, i tak:

- podmioty prowadzące działalność w zakresie objętym monopolem Państwa w większym stopniu angażowały kapitały własne niż obce. W strukturze pasywów tych podmiotów - kapitały własne w roku 2006 stanowiły 74,1% wobec 77,8% przed rokiem, a zobowiązania ogółem i rezerwy na zobowiązania stanowiły 25,9% wobec 22,2% przed rokiem,
- podmioty zaliczone do grupy tzw. „wysokiego hazardu” w większym stopniu angażowały kapitały obce niż własne. W strukturze pasywów kapitały własne w roku 2006 stanowiły 42,3% wobec 45,0% przed rokiem, a zobowiązania ogółem i rezerwy na zobowiązania stanowiły 57,7% wobec 55,0% przed rokiem,

– podmioty zaliczane do grupy tzw. „niskiego hazardu” w większym stopniu angażowały kapitały własne niż obce. W strukturze pasywów kapitały własne w roku 2006 stanowiły 51,5% wobec 50,3% przed rokiem, a zobowiązania ogółem i rezerwy na zobowiązania stanowiły 48,5% wobec 49,7% przed rokiem.

Przychody z całokształtu działalności w 2006 roku w stosunku do roku ubiegłego były wyższe o 21%, przy czym w spółkach prowadzących działalność w zakresie objętym monopolem Państwa były niższe o 4,8%, zaś w pozostałych podmiotach odpowiednio wyższe o 27% (wysoki hazard) i 76,8% (niski hazard).

Na przychody z całokształtu działalności podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych składają się przychody netto ze sprzedaży towarów i usług, pozostałe przychody operacyjne oraz przychody finansowe.

Wynik finansowy brutto podmiotów prowadzących działalność na rynku gier i zakładów wzajemnych w roku 2006 wyniósł 431.795 tys. zł, w tym w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa prowadzących działalność w zakresie gier stanowiących monopol Państwa wyniósł 287.287 tys. zł, a w 2005 roku 379.067 tys. zł, w tym w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa prowadzących działalność w zakresie gier stanowiących monopol Państwa wyniósł 289.285 tys. zł.

Podatek dochodowy ww. podmiotach w 2006 roku był wyższy i wyniósł 97.291 tys. zł wobec 72.187 tys. zł za rok ubiegły, natomiast obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego w 2006 roku były niższe i wyniosły 35.661 tys. zł wobec 36.059 tys. zł za rok ubiegły. Spadek wartości wpływów z tytułu obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego spowodowany jest zmniejszeniem obciążeń w spółkach działających w zakresie monopolu Państwa, które generują ponad 95% wpływów z tego tytułu.

Wynik finansowy netto ww. podmiotów w 2006 roku ukształtował się na poziomie 298.843 tys. zł, w tym:

- w spółkach prowadzących działalność w zakresie objętym monopolem Państwa na poziomie 187.749 tys. zł,
- w pozostałych spółkach odpowiednio 35.625 tys. zł (wysoki hazard) oraz 75.469 tys. zł (niski hazard).

2.3.2. Kapitały własne podmiotów

Tabela 18 Struktura kapitałów własnych podmiotów rynku gier i zakładów wzajemnych

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	2005				2006			
	ogółem podmioty	w tym			ogółem podmioty	w tym		
		podmioty realizujące monopol Państwa	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez MF i IS (17+3) – wysoki hazard	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez IS i MF (30 + 2) – niski hazard		podmioty realizujące monopol Państwa	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez MF i IS (13+4) – wysoki hazard	podmioty posiadające zezwolenia wydane przez IS i MF (42+2) – niski hazard
Liczba podmiotów	54	2	20	32	63	2	17	44
Kapitały własne, w tym:	814.226	572.781	157.560	83.885	942.025	610.882	179.943	151.200
Kapitał podstawowy	217.434	119.167	55.843	42.424	239.570	119.166	62.882	57.522
Kapitał zapasowy	347.930	257.449	82.115	8.366	425.935	308.133	101.702	16.100
Kapitał z aktualizacji wyceny	3.781	-	3.781	-	3.627	0	3.627	0
Poz. kapitały rezerwowe	934	-	587	347	5.891	0	587	5.304
Zysk/strata lat ubiegłych	- 26.674	- 4.489	- 15.866	- 6.319	-31.925	-4.166	-24.481	-3.278
Zysk/strata roku obrotowego	270.821	200.654	31.100	39.067	298.927	187.749	35.626	75.552

Źródło: dane liczbowe uzyskane z bilansów oraz rachunku zysków i strat spółek prowadzących działalność na podstawie zezwoleń wydanych przez Ministra Finansów oraz dyrektorów izb skarbowych

Łączna wartość kapitałów własnych podmiotów rynku gier zakładów wzajemnych w 2006 roku w stosunku do roku ubiegłego wzrosła o 15,7%, w tym:

- w spółkach prowadzących działalność w zakresie objętym monopolem Państwa nastąpił wzrost o 6,7%,
- w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do wysokiego hazardu wzrosła o 14,2%,
- w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do niskiego hazardu wzrosła o 80,2%.

Łączna wartość kapitału podstawowego (udziały, akcje) w stosunku do roku ubiegłego była wyższa o 10,2%, w tym:

- w spółkach prowadzących działalność w zakresie objętym monopolem Państwa - nie uległa zmianie,
- w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do wysokiego hazardu była wyższa o 12,6%,
- w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do niskiego hazardu wzrosła o 35,5%.

Łączna wartość kapitału zapasowego w stosunku do roku ubiegłego wzrosła o 22,4%, w tym:

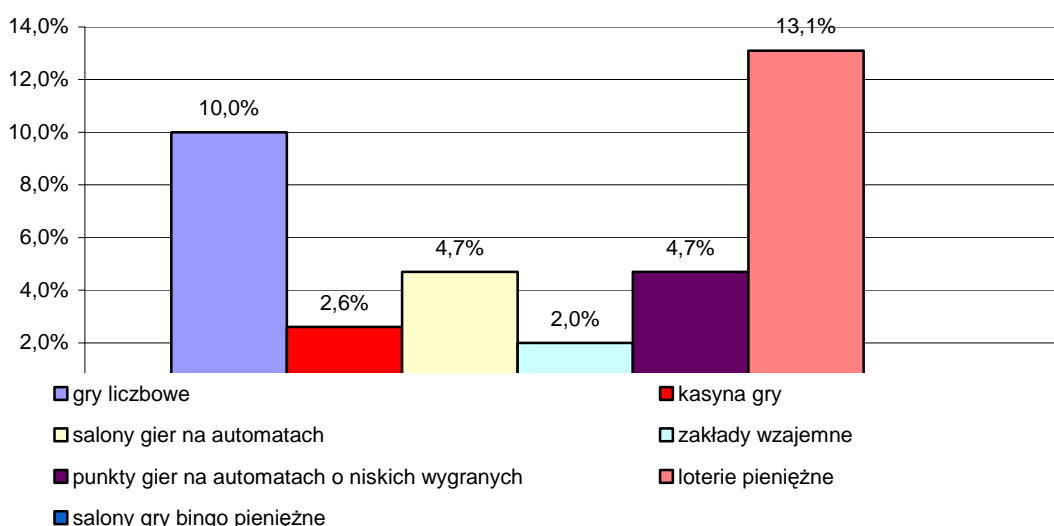
- w spółkach prowadzących działalność w zakresie objętym monopolem Państwa wzrost wyniósł 19,7%,

- w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do wysokiego hazardu wzrosła o 23,9%,
- w spółkach zaliczonych do grupy podmiotów prowadzących działalność w zakresie tzw. gier zaliczanych do niskiego hazardu wzrosła o 92,4%.

2.3.3. Rentowność sprzedaży gier i zakładów wzajemnych

Rentowność sprzedaży gier i zakładów wzajemnych w poszczególnych segmentach rynku w 2006 roku, podobnie jak w latach poprzednich, charakteryzuje się bardzo dużą rozpiętością. Salony gry bingo pieniężne nie prowadziły działalności, natomiast rentowność loterii pieniężnych pomimo dalszego znaczącego spadku sprzedaży była najwyższa i wyniosła 13,1 %.

Wykres 8. Wskaźniki rentowności gier i zakładów wzajemnych w 2006 roku

Rentowność sprzedaży w poszczególnych segmentach rynku gier i zakładów wzajemnych w latach 2004-2006 przedstawiała się w sposób następujący:

Gry liczbowe

Tabela 19 Wskaźniki rentowności sprzedaży gier liczbowych w latach 2004-2006

Rok	Wskaźnik rentowności
2004	8,3%
2005	8,6%
2006	10,0%

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Rentowność sprzedaży gier liczbowych do 2001 roku charakteryzowała się stopniowym stałym wzrostem - przeciętnie o 2% rocznie. W 2004 roku rentowność spadła do poziomu 8,3%, w roku 2005 nastąpił

minimalny wzrost tego wskaźnika (wzrost o 0,3 pkt proc.). W roku 2006 wskaźnik utrzymał się w trendzie 2% wzrostu rocznego i osiągnął 10,0%.

☞ **Kasyna gry**

Tabela 20 Wskaźniki rentowności sprzedaży gier urządzanych w kasynach gry w latach 2004-2006

Rok	Wskaźnik rentowności	Liczba ośrodków gier	
		całkowita	ośrodki nierentowne
2004	2,5%	25	12
2005	1,2%	27	11
2006	2,6%	27	11

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Osiągnięty wskaźnik rentowności w roku 2006 podwyższył się ponad dwukrotnie (o 1,4%) w stosunku do roku 2005, gdy osiągnął poziom 1,2% - najniższy na przestrzeni lat 2003 - 2005. Niemniej jednak liczba nierentownych ośrodków gier nie zmniejszyła się i zachowała poziom z roku 2005.

☞ **Salony gier na automatach**

Tabela 21 Wskaźniki rentowności sprzedaży gier urządzanych w salonach gier na automatach w latach 2004-2006

Rok	Wskaźnik rentowności	Liczba ośrodków gier	
		całkowita	ośrodki nierentowne
2004	6,2%	167	39
2005	4,5%	175	45
2006	4,7%	188	45

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

W roku 2006 wskaźnik rentowności nieznacznie wzrósł (o 0,2 punktu procentowego) w stosunku do wskaźnika w roku 2005. Na tym samym poziomie utrzymała się liczba ośrodków nierentownych, choć ich udział w całkowitej liczbie ośrodków obniżył się. Wynika to z uruchomienia kolejnych ośrodków w roku 2006. Wiąże się to także z dużymi nakładami inwestycyjnymi i dlatego też większość nowych ośrodków gier w pierwszym roku działalności nie osiąga progu rentowności.

☞ **Zakłady wzajemne**

Tabela 22 Wskaźniki rentowności sprzedaży zakładów wzajemnych w latach 2004-2006

Rok	Wskaźnik rentowności
2004	2,6%
2005	0,9%
2006	2,0%

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Po osiągnięciu przez wskaźnik rentowności poziomu nie przekraczającego 1% w roku 2005, w kolejnym, 2006 roku, nastąpił ponad dwukrotny wzrost do poziomu 2,0%.

↳ Loterie pieniężne

Tabela 23 Wskaźniki rentowności sprzedaży loterii pieniężnych w latach 2004-2006

Rok	Wskaźnik rentowności		
	Ogółem	Totalizator Sportowy Sp. z o.o.	PML Sp. z o.o.
2004	4,9%	5,5%	ujemny
2005	9,9%	10,5%	ujemny
2006	13,1%	13,6%	ujemny

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

W 2006 roku rentowność sprzedaży w segmencie rynku loterii pieniężnych w stosunku do roku 2005 wzrosła o 3,2 pkt. proc. Próg rentowności sprzedaży osiągają jedynie loterie organizowane przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o. Na osiągnięty poziom rentowności sprzedaży w 2006 r. miała wpływ m.in. kwota przeznaczona na wypłatę wygranych. W roku 2006 udział wygranych w przychodach kształtował się na poziomie 46,5%, a w roku 2005 na poziomie 40,1%.

↳ Salony gry bingo pieniężne

Tabela 24 Wskaźniki rentowności sprzedaży gry bingo pieniężne w latach 2003-2005

Rok	Wskaźnik rentowności
2004	ujemny
2005	ujemny
2006	Nie prowadzono

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Pogłębiający się w latach 2003 – 2005 spadek przychodów z gry bingo pieniężne wskazuje, iż prowadzenie działalności w tym segmencie rynku praktycznie nie jest opłacalne. Osiągany poziom sprzedaży z urządzania tych gier nie pozwalał na wygenerowanie zysków. O nieopłacalności prowadzenia przedmiotowej działalności świadczy fakt, iż na koniec 2005 r. nie obowiązywały żadne zezwolenia na prowadzenie salonów gry bingo pieniężne. W roku 2006 nie prowadzono w tym obszarze działalności.

↳ Punkty gier na automatach o niskich wygranych

Tabela 25 Wskaźniki rentowności sprzedaży gier na automatach o niskich wygranych w latach 2004 – 2006

Rok	Wskaźnik rentowności
2004	4,3%
2005	3,8%
2006	4,7%

Źródło: dane na podstawie rocznej informacji z działalności podmiotów w punktach gier na automatach o niskich wygranych

Na 42 podmioty prowadzące działalność w punktach gier na automatach o niskich wygranych w 6 spółkach osiągany poziom sprzedaży z urządzania gier na automatach o niskich wygranych nie pozwolił na wygenerowanie zysków. Wskaźnik rentowności sprzedaży gier urządzanych w punktach gier na automatach o niskich wygranych w 2006 roku w porównaniu do 2005 roku wzrósł o 0,9 pkt proc. Pomimo iż uruchamianie nowych gier wiąże się z koniecznością ponoszenia wysokich nakładów inwestycyjnych, udział przedsięwzięć nierentownych w całej grupie przedsiębiorstw zmniejszył się w roku 2006 o 8,6 pkt proc. do poziomu 14,3%. W roku 2005 udział ten wynosił 22,9%.

3. Podatek od gier, opłaty i dopłaty w grach stanowiących monopol Państwa

3.1. Podatek od gier

Tabela 26 Podatek od gier na podstawie sprawozdań SGL-1 oraz rocznej informacji z działalności podmiotów w punktach gier na automatach o niskich wygranych. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Podatek od gier			Dynamika podatku od gier (rok poprz. = 100)	
	2004	2005	2006	2005	2006
gry liczbowe	477 947	469 131	450 310	98,2	96,0
salony gier na automatach	108 868	121 538	151 855	111,6	124,9
kasyna gry	90 057	83 707	99 641	92,9	119,0
zakłady wzajemne	62 192	63 754	83 037	102,5	130,2
loterie pieniężne	17 299	10 547	8 560	61,0	81,2
salony gry bingo pieniężne	1 467	871	0	59,4	-
razem gry i zakłady wzajemne	757 830	749 548	793 403	98,9	105,9
punkty gier na ANW	14 430	56 140	114 213	389,1	203,4
R A Z E M	772 260	805 688	907 616	104,3	112,7

Kwoty należne z tytułu podatku od gier w 2006 roku osiągnęły poziom 907,6 mln zł i były wyższe niż w roku 2005 o 12,7%.

Zrealizowane dochody budżetu państwa z tytułu podatku od gier za 2006 rok wyniosły 894,9 mln zł⁹.

Różnica pomiędzy kwotą należną z tytułu podatku od gier a kwotą zrealizowanych dochodów budżetu państwa wynika między innymi z:

- dokonanych w 2006 roku wpłat za lata poprzednie,
- niewpłaconych zaległości,
- wydanych pokontrolnych decyzji wymiarowych dotyczących wpłat podatku od gier i jego zwrotu,
- przesunięcia w niektórych przypadkach części płatności podatku od gier na początek nowego roku budżetowego.

Wzrost tych wpływów został wygenerowany przede wszystkim przez nowy segment rynku gier i zakładów tj. segment gier na automatach o niskich wygranych, który w roku 2006 wyniósł 103,4%.

W 2006 roku wzrost wpływów z podatku od gier odnotowano w czterech segmentach rynku:

- największy – w segmencie gier na automatach o niskich wygranych, wpływy z podatku od gier wzrosły o 103,4%,
- w segmencie zakładów wzajemnych – o 30,2%,
- w segmencie salonów gier na automatach – o 24,9%,

⁹ Dane z wykonania budżetu państwa za 2006 r.

- w segmencie kasyn gry – o 19%.

Obniżenie poziomu wpływów z podatku od gier zanotowano w przypadku:

- loterii pieniężnych – o 18,8%,
- gier liczbowych – o 4,0%.

W przypadku gry bingo pieniężne wpływy z podatku od gier wygasły w związku z brakiem działalności w tym zakresie.

Dynamika podatku od gier w porównaniu do dynamiki osiągniętej przed rokiem zmniejszyła się w segmentach rynku gier liczbowych i loterii pieniężnych, natomiast w pozostałych segmentach rynku – poza grą bingo pieniężne - wzrosła, w największym stopniu w segmencie gier na automatach o niskich wygranych – z 7,0% do 12,6% udziału w całkowitej kwocie podatku od gier w roku 2006.

Tabela 27 Struktura wpływów z podatku od gier w latach 2004-2006 w podziale na rodzaje gier i zakłady wzajemne (w %)

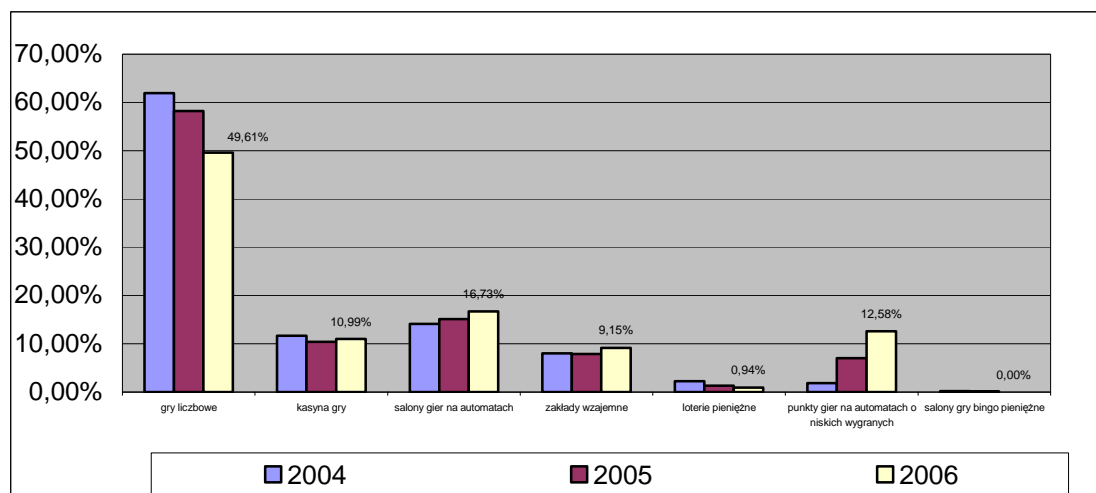
Rodzaj gry	2004	2005	2006
gry liczbowe	61,9	58,2	49,6
salony gier na automatach	14,1	15,1	16,7
kasyna gry	11,7	10,4	11,0
zakłady wzajemne	8,1	7,9	9,2
punkty gier na ANW	1,9	7,0	12,6
loterie pieniężne	2,2	1,3	0,9
salony gry bingo pieniężne	0,2	0,1	0

W strukturze wpływów z podatku od gier za 2006 rok największy udział miały następujące gry, w kolejności:

- gry liczbowe (49,6%),
- salony gier na automatach (16,7%),
- punkty gier na automatach o niskich wygranych (12,6%),
- kasyna gry (11%),
- zakłady wzajemne i loterie pieniężne (odpowiednio: 9,2% i 0,9%).

Podatek od gry bingo pieniężne w roku 2006 nie wpłynął ze względu na zaprzestanie przez podmioty działalności w tym obszarze. W latach ubiegłych podatek od gry bingo pieniężne w strukturze podatku od gier utrzymywał się na niskim poziomie i miał marginalne znaczenie.

Wykres 9. Zmiana struktury wpływów z podatku od gier w latach 2004-2006

W analizowanym okresie w dochodach budżetu państwa z tytułu podatku od gier wzrastał sukcesywnie udział podatku od gier na automatach o niskich wygranych i gier na automatach. Po spadku w roku ubiegłym zanotowano również wzrost wpływów podatkowych z zakładów wzajemnych. Malał natomiast udział podatku od gier liczbowych i loterii pieniężnych. Udział podatku od gier z kasyn gry w latach 2004 – 2006 wykazywał nieznaczne wahania.

Dynamika wpływów z tytułu podatku od gier w poszczególnych segmentach rynku gier i zakładów wzajemnych jest zróżnicowana i przedstawiała się w następujący sposób:

☞ Gry liczbowe

Podatek od gier liczbowych w latach 2004 - 2005 stanowił ponad połowę ogólnych wpływów do budżetu państwa z tego tytułu, natomiast w roku 2006 jego udział we wpływach z tego tytułu spadł poniżej 50%:

- w 2004 roku – 61,9%,
- w 2005 roku – 58,2%,
- w 2006 roku – 49,6%,

☞ Kasyna gry

Udział podatku od gier urządzanych w kasynach gry, po nieznacznym zmniejszeniu w roku 2005, ponownie wzrósł:

- w 2004 roku – 11,7%,
- w 2005 roku – 10,4%,
- w 2006 roku – 10,99%.

☞ Salony gier na automatach

W strukturze podatku od gier w analizowanym okresie dochody budżetowe z tytułu podatku od gier na automatach sukcesywnie wzrastały:

- w 2004 roku – 14,1%,
- w 2005 roku – 15,1%,
- w 2006 roku – 16,7%.

☞ Zakłady wzajemne

Na przestrzeni lat 2004 – 2006 dochody budżetowe z tytułu podatku od gier z zakładów wzajemnych wahały się w granicach 8-9%.

Tabela 28 Podatek od gier z zakładów wzajemnych w latach 2004 - 2006

(w tys. zł)

Rodzaje zakładów wzajemnych	2004	2005	2006
Totalizatory	1 365	1 095	807
Bukmacherstwo	60 827	62 659	82 230
R A Z E M	62 192	63 754	83 037

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

W 2006 roku w stosunku do roku ubiegłego wpływy budżetowe z tytułu podatku od gier z zakładów wzajemnych były wyższe o 30%. Po okresie obniżenia dynamiki wzrostu wpływów w roku 2005 (ok.2,5% w stosunku do roku 2004), nastąpił powrót do dynamiki przekraczającej 20% wzrostu w skali roku (w roku 2004 wzrost wpływów wyniósł 22,6%).

Strukturę wpływów podatku od gier z zakładów wzajemnych na przestrzeni ostatnich trzech lat charakteryzują wahania:

- w 2004 roku – 8,1%,
- w 2005 roku – 7,9%,
- w 2006 roku – 9,2%.

Dominująca część wpływów z podatku od gier z zakładów wzajemnych generowana jest przez podmioty zarządzające zakłady bukmacherskie (99,0%).

a) totalizatory – struktura wpływów z podatku od gier

Tabela 29 Struktura wpływów podatku od gier z totalizatorów w latach 2004-2006 (w %)

Rodzaje totalizatorów	2004	2005	2006
odgadywanie wyników współzawodnictwa zwierząt	36,5	35,5	1,0
odgadywanie wyników współzawodnictwa ludzi	63,5	64,5	99,0

W strukturze wpływów z podatku od gier z totalizatorów, podatek od zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi stanowił niemal całą kwotę wpływów. Zgodnie z ustawą stawka podatku na odgadywanie wyników sportowego współzawodnictwa ludzi wynosi 10%, a na odgadywanie wyników sportowego współzawodnictwa zwierząt – 2%. Ponadto w roku 2006 nie prowadziła już działalności spółka Służewiec Tory Wyścigów Konnych Sp. z o.o., generująca w latach wcześniejszych znaczącą część przychodów z tytułu zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa zwierząt.

b) zakłady bukmacherskie – struktura wpływów z podatku od gier

Tabela 30 Struktura wpływów z podatku od gier z zakładów bukmacherskich w latach 2004-2006 (w %)

Rodzaje zakładów bukmacherskich	2004	2005	2006
odgadywanie wyników współzawodnictwa zwierząt	–	–	–
odgadywanie wyników współzawodnictwa ludzi i inne zdarzenia	100,0	100,0	100,0

Podatek od gier z zakładów bukmacherskich polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi już od 2001 roku zdominował strukturę wpływów z tytułu tego podatku. W roku 2006 w dalszym ciągu nie prowadzono zakładów bukmacherskich polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa zwierząt, natomiast struktura wpływów z lat ubiegłych uległa zmianie. Przeważającą część wpływów, tj. 70,1%, uzyskano z tytułu „pozostałe rodzaje zakładów”, np. zaistnienie różnych zdarzeń społecznych lub ekonomicznych. Tylko 29,9% wpływów uzyskano w roku 2006 z zakładów polegających na odgadywaniu wyników sportowego współzawodnictwa ludzi.

☞ **Loterie pieniężne**

Podatek od gier z loterii pieniężnych w roku 2006 w porównaniu z rokiem 2005 zmniejszył się o 19%. Był to kolejny rok utrzymywania się tendencji spadkowej przychodów oraz podatku od gier z loterii pieniężnych (w 2005 roku w porównaniu z rokiem 2004 podatek ten zmniejszył się o 39%). W strukturze podatku od gier udział loterii pieniężnych wykazuje stałą tendencję spadkową:

- w 2004 roku – 2,2%,
- w 2005 roku – 1,3%,
- w 2006 roku – 0,9%.

☞ **Salony gry bingo pieniężne**

Działalność w zakresie salonów gry bingo pieniężne od kilku lat cechowała wyraźna tendencja spadkowa zarówno w odniesieniu do przychodów, jak również wpływów budżetowych z podatku od gier. W 2005 roku, w porównaniu do roku poprzedniego, podatek od gier urządzanych w salonach gry bingo pieniężne był niższy o 40,6%, w roku 2006 wpływy z tego tytułu ustały całkowicie w związku z wygaśnięciem zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie urządzania gry bingo pieniężne.

W strukturze podatku od gier udział gry bingo pieniężne obniżył się z poziomu 0,2% w roku 2003 do 0% w roku 2006.

- w 2004 roku – 0,2%,
- w 2005 roku – 0,1%,
- w 2006 roku – 0%.

☞ **Punkty gier na automatach o niskich wygranych**

Zgodnie z art. 45a ustawy podatnicy posiadający zezwolenie na urządzanie gier na automatach o niskich wygranych w roku 2006 uiszczali zryczałtowany podatek od gier w wysokości 125 euro od każdego automatu o niskich wygranych. Stanowiło to o 25 euro więcej niż w roku 2005.

Wpływy ze zryczałtowanego podatku od gier na automatach o niskich wygranych w roku 2006 wyniosły 114,2 miliona zł i stanowiły 12,6% udziału w podatku od gier z całego rynku gier i zakładów wzajemnych. Utrzymana została silna tendencja wzrostowa tego segmentu w rynku, który w stosunku do roku 2005 (56,1 mln zł wpływów podatkowych) wygenerował o 103% więcej wpływów z podatku od gier. Dynamika wzrostu tego rodzaju dochodów budżetowych jest nadal bardzo wysoka, choć z oczywistych względów nie osiągnęła poziomu 389,1% wzrostu wpływów z podatku uzyskanych w roku 2005 w porównaniu do roku 2004.

3.2. Wpływy z opłat za zezwolenia, egzaminy i świadectwa zawodowe w 2006 roku

Zgodnie z ustawą opłaty za udzielenie bądź przedłużenie zezwolenia, przeprowadzenie egzaminu, wydanie świadectwa zawodowego i uznanie za równoważne świadectwa wydanego przez wyspecjalizowaną organizację, na podstawie art. 19 ust. 4 ustawy, stanowią dochód budżetu państwa i były wpłacane na wyodrębniony rachunek ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W roku 2006 wpływy z tego tytułu wyniosły 30,3 mln zł i były wyższe niż w roku 2005 o 5,6%, w którym wpływy z tego tytułu wyniosły 28,7 mln zł i były wyższe niż w roku 2004 o 14,3%.

3.3. Dopłaty do stawek, cen losów i innych dowodów udziału w grach

Nowelizacja ustawy *o grach losowych i zakładach wzajemnych* z dnia 19 sierpnia 1994 roku ¹⁰ z dniem 1 listopada 1994 roku wprowadziła dopłaty do stawek w grach liczbowych stanowiących monopol Państwa w wysokości 20% stawki ustalonej dla gry.

Z dniem 15 czerwca 2003 roku, w wyniku kolejnej nowelizacji ustawy zwiększono stawkę dopłat w grach liczbowych z 20% do 25%. Ponadto ustanowiono dopłaty do wideoloterii, loterii pieniężnych i gry telebingo w wysokości 10%.

Według stanu prawnego obowiązującego na koniec 2006 roku wpływy z ww. źródeł przekazywane były na wyodrębniony rachunek utworzony w tym celu przez:

- ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego – w wysokości 20%,
- ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu – w wysokości 80%.

Kwotę naliczonych dopłat do stawek w grach stanowiących monopol Państwa w latach 2004-2006 ilustruje tabela 31.

Tabela 31 Wpływy z tytułu dopłat do stawek w grach stanowiących monopol Państwa (w tys. zł)

Rok	2004	2005	2006
wpływy z dopłat do stawek w grach liczbowych	597 433	586 414	562 887
wpływy z dopłat do stawek w loteriach pieniężnych	4 253	5 228	5 503
RAZEM DOPLĄTY	601 686	591 642	568 390

Źródło: dane na podstawie sprawozdania SGL-1

Spółki Totalizator Sportowy Sp. z o.o. oraz Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o. przekazały kwotę dopłat w obowiązujących prawem terminach w wysokości 543 242 tys. zł na:

- kulturę 108 648 tys. zł,
- sport 434 594 tys. zł.

4. Nadzór i kontrola działalności określonej ustawą

Zgodnie z art. 48 ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych, sprawuje nadzór i kontrolę nad działalnością podmiotów urządzających i prowadzących gry losowe, zakłady wzajemne, gry na automatach lub gry na automatach o niskich wygranych - w zakresie zgodności tej działalności z przepisami ustawy, udzielonym zezwoleniem oraz regulaminem gry losowej, zakładu wzajemnego, gry na automatach lub gry na automatach o niskich wygranych. Minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonuje nadzór i kontrolę za pośrednictwem podległych mu jednostek takich jak:

- 1) właściwe merytorycznie departamenty Ministerstwa Finansów (od 20 maja 2006 r. jest to Departament Służby Celnej oraz Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier),
- 2) izby skarbowe i urzędy skarbowe,

¹⁰ Dz. U. z 1994r., Nr 98, poz. 472

3) urzędy celne.

Korzystając ze stworzonych możliwości prawnych, minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia¹¹ przekazał dyrektorom izb skarbowych zakres swoich uprawnień nadzorczych i kontrolnych w stosunku do podmiotów urządzających na obszarze działania izb gry takie, jak: loterie fantowe, gry bingo fantowe, loterie promocyjne i gry na automatach o niskich wygranych.

Minister właściwy do spraw finansów publicznych sprawuje również szczególny nadzór podatkowy związany z urządzaniem gier na stołach i na automatach oraz gier na automatach o niskich wygranych, w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.¹²

Nadzór i kontrola z upoważnienia Ministra Finansów wykonywana była w 2006 r.:

1) a priori –

- poprzez analizę przedstawionych dokumentów w postępowaniu administracyjnym, w ramach prowadzonej procedury koncesyjnej,

2) a posteriori –

- poprzez kontrolę działalności w podmiotach prowadzących działalność w oparciu o zezwolenie Ministra Finansów oraz w podmiotach realizujących monopol Państwa w dziedzinie gier losowych,
- poprzez nadzór w zakresie wydawania przez dyrektorów izb skarbowych zezwoleń na urządzanie loterii promocyjnych, fantowych, gry bingo fantowe i gier na automatach o niskich wygranych urządzanych na obszarze jednego województwa,
- poprzez stałą współpracę z innymi organami państwowymi w zakresie nadzoru nad rynkiem gier losowych, zakładów wzajemnych, gier na automatach i gier na automatach o niskich wygranych.

Nadzór i kontrola wykonywana przez dyrektorów izb skarbowych oraz naczelników urzędów celnych sprawowana jest w następujących formach:

- wykonywania przez pracowników właściwych izb skarbowych kontroli prawidłowości urządzania loterii fantowych, gry bingo fantowe, loterii promocyjnych i gier na automatach o niskich wygranych - zgodnie z terytorialnym zasięgiem urządzania tych gier i miejscem wydania decyzji zezwalającej,
- wykonywania przez naczelników urzędów celnych szczególnego nadzoru podatkowego w zakresie gier urządzanych w kasynach gry, gier na automatach w salonach gier i gier na automatach o niskich wygranych w punktach gier w miejscach ich urządzania.

¹¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie upoważnienia dyrektorów izb skarbowych do wykonywania niektórych czynności w zakresie gier i zakładów wzajemnych (Dz. U. Nr 152, poz. 1486).

¹² Ustawa z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2004 r., Nr 156, poz. 1641, z późn. zm.).

Celem kontroli prowadzonych w 2006 r. przez pracowników upoważnionych przez Ministra Finansów, było badanie czy podmioty, którym udzielono zezwolenia nie naruszają przepisów ustawy, nie uchybiają przepisom regulaminów oraz czy nie naruszają warunków określonych w zezwoleniu.

Celem kontroli prowadzonych przez administrację skarbową i naczelników urzędów celnych jest:

- zapewnienie wykonywania zobowiązań podatkowych i dokonywania wpłat innych należności stanowiących dochód budżetu Państwa,
- badanie czy podmioty gospodarcze prowadzące działalność w zakresie gier i zakładów wzajemnych działają zgodnie z przepisami ustawy, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, udzielonym zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem gry lub zakładu wzajemnego.

Organy te prowadzą czynności kontrolne w zakresie, jaki wynika z przepisów ustawy oraz innych przepisów regulujących zakres ich działania.

Tabela 32 Liczba kontroli wykonanych w latach 2004-2006

Instytucje przeprowadzające kontrole	2004	2005	2006
Minister Finansów (kontrole realizowane przez Departament Gier Losowych (2004-2006) i Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier-2006)	41	26	20
Izby skarbowe	38	34	24
Urzędy kontroli skarbowej (kontrole własne):	-	-	1
Urzędy celne (kontrole doraźne przeprowadzane przez pracowników szczególnego nadzoru podatkowego)	6476	13046	15 646

Nadzór i kontrola wykonywane w imieniu Ministra Finansów

W 2006 roku właściwe departamenty mające uprawnienia kontrolne, w imieniu Ministra Finansów przeprowadziły 20 kontroli, w tym:

- 1 kontrolę w kasynie gry,
- 1 kontrolę w salonie gier na automatach,
- 1 kontrolę w siedzibie spółki prowadzącej salony gier na automatach i kasyna gry,
- 3 kontrole loterii promocyjnych o zasięgu ogólnopolskim,
- 1 kontrolę loterii audiotekstowej,
- 11 kontroli w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych,
- 1 kontrolę w siedzibie podmiotu gospodarczego prowadzącego działalność w zakresie przyjmowania zakładów wzajemnych,

- 1 kontrolę w siedzibie Spółki Totalizator Sportowy Sp. z o.o. w zakresie urządzania gier liczbowych – zakładów specjalnych.

Szczegółowy wykaz dokonanych kontroli przedstawia załącznik nr 1.

W trakcie przeprowadzonych przez Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów w 2006 roku kontroli badano organizację punktów przyjmowania zakładów wzajemnych, ośrodków gry, urządzanie loterii promocyjnych, loterii audioteksowych oraz prowadzenie gier liczbowych, w zakresie zgodności ich urządzania i prowadzenia z przepisami ustawy, udzielonym zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem gry losowej, zakładu wzajemnego lub gier na automatach.

W trakcie przeprowadzonych kontroli w 2006 r. w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych, ośrodkach gier, siedzibach podmiotów urządzających gry losowe, zakłady wzajemne i gry na automatach stwierdzano następujące nieprawidłowości:

- brak powiadomienia Ministra Finansów o rozpoczęciu działalności objętej zezwoleniem,
- zaniżenie wartości puli nagród w loterii promocyjnej,
- brak komisji nadzoru urządzania loterii promocyjnych,
- nieprawidłowe ewidencjonowanie i wypisywanie druków imiennych zaświadczeń o uzyskanej wygranej,
- nieposiadanie świadectwa zawodowego, wydawanego przez Ministra Finansów, przez osoby nadzorujące gry,
- niezgodne z zasadami określonymi w regulaminach loterii promocyjnych wydawanie nagród laureatom,
- udział w loterii promocyjnej osób nie spełniających warunków regulaminu gry,
- prowadzenie działalności w zakresie zakładów wzajemnych w miejscach innych niż określone w zezwoleniu,
- prowadzenie gier na automatach o niskich wygranych w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych.

Do właściwych urzędów skarbowych w związku z przeprowadzonymi czynnościami kontrolnymi w 2006 roku zostało skierowanych 19 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego, określonych w rozdziale 9 Kodeksu karnego skarbowego (przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko organizacji gier losowych, zakładów wzajemnych, gier na automatach). Łączna wysokość kar grzywny wymierzona przez urzędy skarbowe wyniosła z tego tytułu 4150 zł.

Nadzór i kontrola wykonywane przez izby skarbowe

W ramach sprawowanego nadzoru i kontroli izby skarbowe przeprowadziły 24 kontrole, w trakcie których skontrolowano prawidłowość urządzania 30 loterii promocyjnych (załącznik nr 2). W 5 przypadkach, w wyniku ustaleń kontrolnych przekazano sprawy do urzędów skarbowych celem wszczęcia postępowań karnych skarbowych.

Stwierdzone przez izby skarbowe nieprawidłowości dotyczyły:

- nieposiadania świadectwa zawodowego przez osobę nadzorującą prawidłowość urządzania loterii promocyjnej,
- prowadzenia loterii promocyjnej bez wymaganego zezwolenia.

W 2006 roku izby skarbowe, w ramach sprawowanego nadzoru i kontroli, przeprowadziły 7 kontroli działalności podmiotów urządzających i prowadzących gry na automatach o niskich wygranych w siedzibach spółek oraz skontrolowały 134 punkty gier na automatach o niskich wygranych.

Stwierdzone przez izby skarbowe nieprawidłowości dotyczyły:

- braku prowadzenia ewidencji w celu ustalenia i obliczania wysokości podatku od gier w formie zryczałtowanej,
- braku plomb zabezpieczających jednostki badającej w automatach,
- nie informowania izby skarbowej o zmianach dotyczących własności lokalu, w którym zlokalizowano punkt gier,
- braku w punktach gier poświadczeń rejestracji użytkowanych automatów,
- przechowywania w punktach gier poświadczeń rejestracji użytkowanych automatów bez poświadczenia za zgodność z oryginałem,
- lokalizacji punktu gier w miejscu niezgodnym z rodzajem lokalu określonym w ustawie o grach i zakładach wzajemnych,
- innej nazwy lokalu w którym umiejscowiono punkt gier od nazwy określonej w zezwoleniu,
- usytuowania punktu gier od placówki oświatowo-wychowawczej w odległości mniejszej niż 100 m.

Izby skarbowe w ramach nadzoru sprawdzały dokumenty prowadzonej procedury koncesyjnej oraz prawidłowość wykonywania udzielonych zezwoleń w zakresie liczby uruchomionych punktów gier, przestrzegania terminu rozpoczęcia działalności, kontrolowano prawidłowość i terminowość wnoszenia zabezpieczeń oraz spełniania warunków lokalizacji punktów gier.

Nadzór i kontrola wykonywane przez pracowników szczególnego nadzoru podatkowego

Kontrole w kasynach gry, salonach gier na automatach i punktach gier na automatach o niskich wygranych wykonywali pracownicy szczególnego nadzoru podatkowego zatrudnieni lub pełniący służbę w urzędach celnych.

W 2006 r. urzędy celne w ramach szczególnego nadzoru podatkowego prowadziły kontrolę w 27 kasynach gry związaną z otwarciem i zamknięciem stołów gry oraz obliczaniem rezultatów gier na stołach i na automatach w formie stałego nadzoru.

W salonach gier na automatach szczególny nadzór podatkowy wykonywany był w formie kontroli doraźnych.

W 2006 r. w 188 salonach gier na automatach pracownicy szczególnego nadzoru podatkowego przeprowadzili 1.770 kontroli doraźnych.

Zakresem kontroli objęto:

- sprawdzanie stanu liczników kredytów i żetonów oraz porównanie ich z raportami dziennymi,
- obliczanie rezultatów gier na automatach,
- sprawdzenie prowadzonej dokumentacji,
- ustalanie zgodności stanu faktycznego w stosunku do stwierdzonego w protokole urzędowego sprawdzenia.

Podczas przeprowadzonych przez pracowników szczególnego nadzoru podatkowego kontroli stwierdzono 6 nieprawidłowości.

Nieprawidłowości dotyczyły niezgodności wskazań liczników w automatach (4 przypadki), braku plomby jednostki badającej (1 przypadek) oraz nieprawidłowości w prowadzonej dokumentacji (1 przypadek).

W 2006 r. w punktach gier na automatach o niskich wygranych pracownicy szczególnego nadzoru podatkowego przeprowadzili 13.876 kontroli doraźnych.

Zakresem kontroli objęto:

- obliczanie przychodów, stosowanie maksymalnej stawki i wartości maksymalnej wygranej w grach na automatach o niskich wygranych,
- sprawdzenie prowadzonej dokumentacji,
- ustalanie zgodności stanu faktycznego w stosunku do stwierdzonego w protokole urzędowego sprawdzenia.

Podczas przeprowadzonych przez pracowników szczególnego nadzoru podatkowego kontroli stwierdzono 386 różnego rodzaju nieprawidłowości.

Nieprawidłowości dotyczyły w szczególności:

- braku właściwych wpisów do *Księgi kontroli eksploatacji automatów do gier* oraz błędów w prowadzonej dokumentacji – 91 przypadków,
- ujawnienia na automatach plomb serwisowych, które straciły ważność – 28 przypadków,
- nieterminowego zawiadomienia naczelnika urzędu celnego o wprowadzonych zmianach w stosunku do stanu stwierdzonego w protokole urzędowego sprawdzenia – 19 przypadków,
- prowadzenia gier na automatach bez wymaganego zezwolenia – 11 przypadków,
- braku w punkcie gier na automatach o niskich wygranych dostępnego regulaminu gier oraz informacji o zakazie uczestniczenia w grach osób, które nie ukończyły 18 lat – 9 przypadków,
- przekroczenia dozwolonej wartości jednorazowej wygranej (zmiana kursu euro) – 7 przypadków,
- braku aktualnego poświadczenia rejestracji automatów w miejscu ich eksploatacji – 3 przypadki,
- uruchomienia automatu przed zadeklarowanym terminem włączenia do eksploatacji – 1 przypadek,
- udziału w grze przez osobę niepełnoletnią – 1 przypadek,
- nie przestrzegania zlokalizowania punktów gry na automatach o niskich wygranych w obligatoryjnej odległości od ośrodków kultu religijnego i szkół – 2 przypadki,
- wyzerowania liczników w 4 automatach, przez co spowodowano brak możliwości obliczenia wpłat i wypłat – 1 przypadek.

Ponadto Służba Celna prowadzi systematyczne działania kontrolne w podmiotach zarządzających gry na automatach bez zezwolenia. Celem tych kontroli jest likwidacja lub co najmniej istotne ograniczenie “szarej strefy” dotyczące nielegalnego urządzania gier na automatach. Działania kontrolne i rozpoznawcze są prowadzone przez urzędy celne, w tym realizowane często przy współudziale funkcjonariuszy Policji.

W wyniku tych działań w 2006 r. przeprowadzono 1 089 kontroli. W związku z naruszeniem przepisów art. 107 *Kodeksu karnego skarbowego* w 2006 r. zabezpieczono 1 574 automaty.

W 2006 roku suma kar w wyniku zakończonych przez urzędy celne postępowań karnych skarbowych wyniosła 141.133 zł, natomiast sądy powszechne, w wyniku zakończonych spraw, orzekły przepadek 474 automatów.

Należy zauważyć, że liczba zabezpieczonych automatów, na których ujawniono urządzanie nielegalnych gier, systematycznie się zmniejsza. Równocześnie występuje zjawisko otwierania legalnych punktów gier na automatach o niskich wygranych w miejscach, w których uprzednio ujawniono automaty nielegalne. Systematycznie rośnie również, w skali kraju, ilość legalnych punktów gier na automatach o niskich wygranych.

W zakresie ustawowego obowiązku sprawowania nadzoru nad izbami skarbowymi prowadzono:

- analizę zgodności, wydanych przez izby skarbowe, decyzji i zatwierdzonych regulaminów gier z wymogami ustawy i wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi,
- ocenę prawidłowości sprawowanego przez izby skarbowe nadzoru i kontroli nad urządzanymi w skali lokalnej grami losowymi w oparciu o analizę nadesłanej dokumentacji z wykonanych kontroli.

W związku z kompetencjami wynikającymi z art. 13 ustawy oraz rozporządzeń wykonawczych, w roku 2006 izby skarbowe rozpatrzyły 104 wnioski o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie urządzania gier na automatach o niskich wygranych, wydając pozytywną decyzję w 64 przypadkach. W zakresie gry bingo fantowe do izb skarbowych nie wpłynęły wnioski o udzielenie zezwolenia, w zakresie loterii fantowych wpłynął 1 wniosek, na który nie zostało udzielone zezwolenie. W zakresie loterii promocyjnych wpłynęło 98 wniosków o udzielenie zezwolenia na przeprowadzenie loterii, wydano natomiast 85 zezwoleń.

Przeprowadzona analiza wydanych przez izby skarbowe decyzji zezwalających i zatwierdzonych regulaminów gier wykazała istnienie nieprawidłowości w zakresie zgodności z wymaganiami zawartymi w ustawie i rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 roku *w sprawie warunków urządzania gier i zakładów wzajemnych*.¹³

Nieprawidłowości stwierdzone w wydanych przez izby decyzjach - zezwoleniach na urządzenie loterii promocyjnych dotyczyły innego określenia czasu urządzania loterii promocyjnej w zezwoleniu oraz regulaminie gry.

Stwierdzone nieprawidłowości w zatwierdzonych przez izby regulaminach na urządzenie loterii promocyjnych dotyczyły:

- braku określenia nazwy loterii,
- braku określenia nazwy podmiotu urządzającego loterię,
- różnicy między określonym w regulaminie czasem urządzania loterii a czasem wydania nagród,
- braku określenia terminu wniesienia reklamacji,
- braku określenia wartości puli nagród,
- zamiennego stosowania określeń loteria promocyjna – konkurs.

Przeprowadzona analiza udzielonych przez izby skarbowe decyzji zezwalających i zatwierdzonych regulaminów gier na automatach o niskich wygranych wykazała, że:

- nieprawidłowości w udzielonych zezwoleniach na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych dotyczyły, w tym:
 - nieprecyzyjnego określania miejsc lokalizacji punktów urządzania gier na automatach o niskich wygranych,

¹³ Dz. U. Nr 102, poz. 946

- nieprawidłowości w zatwierdzonych regulaminach na urządzenie gier na automatach o niskich wygranych dotyczyły:
 - braku pełnej nazwy i adresu siedziby podmiotu zarządzającego grę,
 - zbyt lakonicznego określania zasad gry,
 - niewłaściwego definiowania pojęcia wysokości kapitału gry przeznaczonego do natychmiastowej wypłaty wygranych lub całkowitego braku jego określenia.

W 2006 roku Ministerstwo Finansów udzieliło odpowiedzi na 19 skarg uczestników gier i zakładów wzajemnych z zakresu zasad organizowanych gier i zakładów wzajemnych, w tym:

- 9 skarg dotyczyło gier liczbowych,
- 2 skargi dotyczyły gier na automatach,
- 1 skarga dotyczyła loterii audiotekstowej,
- 7 skarg dotyczyło zakładów wzajemnych.

W podsumowaniu wykonywania przez Ministra Finansów nadzoru i kontroli działalności objętej ustawą należy zauważyć, że suma nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli przeprowadzonych w podmiotach legalnie działających na rynku gier i zakładów wzajemnych w roku 2006 wykazuje tendencję malejącą, co potwierdza prewencyjną rolę tych kontroli.

Natomiast odnosząc się do kontroli dotyczących nielegalnego urządzania gier, a w szczególności gier na automatach, na podkreślenie zasługuje fakt, iż poza ujawnianiem takiego procederu i orzecznictwem karnym w tym zakresie, następuje zjawisko powstawania legalnych punktów gier na automatach o niskich wygranych w miejscach w których uprzednio ujawniono automaty działające nielegalnie.

5. Rejestracja, egzaminy, świadectwa zawodowe

5.1. Rejestracja automatów i urządzeń do gier

Wykonując delegację zawartą w przepisie art. 16 ustawy Minister Finansów w drodze rozporządzenia z dnia 3 czerwca 2003 roku w sprawie warunków urządzania gier i zakładów wzajemnych¹⁴, określił ogólne warunki urządzania gier i oraz warunki dopuszczenia do eksploatacji i użytkowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej automatu lub urządzenia do gier.

Badanie poprzedzające rejestrację automatu lub urządzenia do gier przeprowadza jednostka badająca upoważniona przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Badanie takie polega na sprawdzeniu, czy konstrukcja automatu lub urządzenia do gier zapewnia:

¹⁴ Dz. U. Nr 102, poz. 946

- bezpieczeństwo użytkowania,
- poprawność działania układów elektromechanicznych i elektronicznych,
- możliwość określenia stopnia losowości gry,
- zabezpieczenie przed ingerencją z zewnątrz,
- prawidłowe ustalenie wartości maksymalnej stawki i wartości maksymalnej jednorazowej wygranej.

Badanie poprzedzające rejestrację obejmuje również sprawdzenie, czy automat jest wyposażony w:

- 1) widoczną dla grających informację, umieszczoną w sposób uniemożliwiający jej usunięcie bez uszkodzenia lub zniszczenia automatu, określającą - nazwę automatu, stawkę za grę, tabelę wygranych, opis sterowania grą, oznaczenie zezwolenia, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 1a ustawy,
- 2) system trwałej rejestracji i zapamiętywania danych, które pozwalają na ustalenie kwoty stanowiącej podstawę opodatkowania podatkiem od gier – w przypadku automatu do gier albo uzyskanych przychodów – w przypadku automatów do gier o niskich wygranych.

Dodać należy, że ww. przepis stosuje się odpowiednio do urządzeń do gier.

Do przeprowadzania badań poprzedzających rejestrację automatów i urządzeń do gier minister właściwy do spraw finansów publicznych upoważnił następujące jednostki:

1. Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie,
2. Instytut Elektrotechniki I Oddział w Gdańsku,
3. Instytut Energetyki w Warszawie,
4. Instytut Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie,
5. Politechnika Lubelska,
6. Politechnika Łódzka,
7. Politechnika Rzeszowska,
8. Politechnika Warszawska,
9. Politechnika Wrocławska,
10. Polskie Centrum Badań i Certyfikacji w Warszawie,
11. Przemysłowy Instytut Elektroniki w Warszawie,
12. Urząd Dozoru Technicznego w Poznaniu.
13. Ośrodek Badawczo – Rozwojowy PREDOM OBR

Po uzyskaniu przez podmiot pozytywnego wyniku badań poprzedzających rejestrację minister właściwy do spraw finansów publicznych dokonuje na wniośku podmiotu prowadzącego grę poświadczenia rejestracji automatu lub urządzenia do gier, na którym wskazuje numer rejestracji automatu lub urządzenia do gier. Poświadczenie rejestracji stwierdza uprawnienie określonego podmiotu do wprowadzenia do eksploatacji i użytkowania automatu lub urządzenia do gier. Poświadczenia rejestracji dokonuje się na okres 6 lat .

Od dnia 15 czerwca 2003 roku tj. od czasu wejścia w życie nowelizacji ustawy z wnioskami o rejestrację występują podmioty prowadzące działalność w zakresie gier losowych, gier na automatach oraz gier na automatach o niskich wygranych.

Tabela 32 Liczba poświadczeń rejestracji automatów i urządzeń do gier oraz automatów do gier o niskich wygranych wydanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w 2006 roku

Miejsce eksploatacji	Urządzenia do gier losowych	Automaty do gier	Razem
Salony gier na automatach	18	1466	1484
Kasyna gry	8	63	71
Salony gry bingo pieniężne	-	-	-
Punkty gier na automatach o niskich wygranych	-	10426	10426
R A Z E M	26	11955	11981

Od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy tj. od 15.06.2003 roku do 31.12.2006 roku poświadczenie rejestracji uzyskało łącznie 39.247 automatów i urządzeń do gier oraz automatów do gier o niskich wygranych.

5.2. Egzaminy i świadectwa zawodowe

Zasady przeprowadzania egzaminów i wydawania świadectw zawodowych oraz uiszczania opłat w 2006 roku regulowały przepisy ustawy oraz przepisy wykonawcze (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych¹⁵. W 2006 roku przed komisją wyznaczoną przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych odbyło się 87 egzaminów. Do przeprowadzonych w 2006 roku egzaminów przystąpiło 2.932 zgłoszonych kandydatów. Osobom, które złożyły egzaminy z wynikiem pozytywnym wydano 2.897 świadectwa zawodowe.

Liczba egzaminowanych osób, wydanych świadectw zawodowych i uzyskanych z tego tytułu opłat w 2006 roku z podziałem na podmioty oraz rodzaje gier lub zakładów wzajemnych przedstawiona została w załączniku nr 3.

Z tytułu opłat uzyskanych za złożenie egzaminu w 2006 roku wpłynęło do budżetu państwa 2.071.409 zł, a za wydanie świadectw zawodowych 654.722 zł (w sumie 2.726.131 zł).

Tabela 33 Liczba przeprowadzonych egzaminów, podmiotów, które złożyły wnioski o egzamin i liczba wydanych świadectw zawodowych w latach 2004 – 2006

Rok	Liczba przeprowadzonych egzaminów	Liczba wydanych świadectw zawodowych
2004	51	1855
2005	72	2557
2006	87	2897

W 2006 roku minister właściwy do spraw finansów publicznych rozpatrzył 877 wniosków o wydanie świadectw zawodowych złożonych przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gier i zakładów wzajemnych.

¹⁵ Dz. U. Nr 102, poz. 948, z późn. zm.

W 2006 roku zgodnie z art. 19 ust. 4 ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych uznał za równoważne ze świadectwami zawodowymi 12.914 świadectw wydanych przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o., za wydanie których została pobrana opłata w wysokości 2.918.564 zł.